

DOMOLJUB

Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi četrtišk po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je 1 K 60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v, za Ameriko in druge tuje države 2 K 60 v). Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Semerškova ulica št. 2, naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

SLOVENSKEMU LJUDSTVU V PODUK IN ZABAVO. ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna peščvrsta (lestina „Domoljuba“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v če se tiska dvakrat 20 v, če se tiska trikrat 24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten popust — Reklamne novice navadna garmondvrsta 60 v. Celovni promet poštno-branilniškega urada št. 824.797.

Štev. 16.

V Ljubljani, dné 18. avgusta 1904

Leto XVII.

Mladiška organizacija na Slovenskem.

O mladiški organizaciji na Slovenskem je razvijal štajerski voditelj mladine F. S. Gomilšek na Brezjah sledeče misli:

Predragi slov. mladiči!
Vrli možje!

Bodite mi vsi kar najiskroneje pozdravljeni došli semkaj z vseh strani naše mile domovine! Srešno smo uškalali danšnjega priznanejšega dne. Tu smo sedaj na tem milostnem kraju, ki mora postati naše središče, — naš Velegrad. In v tolikem številu! Kaj takega še ni videla domovina slovenska Pa saj ni čuda. Že mesec dni so se glasile od ust do ust besede: Pojdimo na Brezje! Prišli so mladiči, a prišli so tudi možje, da so pričeli navdušenosti naše mladine, da se sami iznova navzamejo svetlega navdušenja za narodno delo.

Dvojni namen nas je pripeljal semkaj na Brezje: Da se poklonimo Kraljici slov. naroda ob 50letni proglativni njenega brezmadežnega spočetja, da se zberemo tukaj na vseslovenskem mladiškem shodu. V tej krasni hiši božji pri naši Materi naj bi se pokrepčali v verskem oziru, in tu, na današnjem shodu naj bi se medsebojno navdušili za bodoče naše delo v prid in v obrambo našega naroda, naj bi se utrdili v narodnem oziru.

Mladiči! Hvala in slava vam, da ste prišli v tako velikanskem številu! Na vas sloni bodočnost slovenskega naroda, srečna ali nesrečna. Da bo bodočnost našega na-

roda srečna, srečnejša od sedanjosti, ste nam porok vi, slov. mladiči, s svojim krasnim mladiškim gibanjem.

Največjega pomena za vsak narod je njegova mladina, zlasti moške. Zgodovina preporoda vsakega naroda nam priča, da se ga je najživahneje udeleževala mladina; mladina je žrtvovala trud in kri za svobodo naroda. In danes, ko se slovenski narod preporaja, se tudi mladina pokazuje na najodločnejšem mestu. Nastalo je neko posebno gibanje, katero mnogoteri dvomljivo gledajo od strani, katero pravi rodoljubi navdušeno pozdravljajo, katerega se z vsem ognjem oklepajo slovenski mladiči. To je naše mladiško gibanje.

Kako in kdaj je nastalo? Pričelo se je pred tremi leti na Stajerskem. Oglasiti so se jeli v »Slov. Gospodarju« posebno mladiški dopisniki, ki so vspodbujali tovariste k narodnem delu. Začel je izhajati junaški »Naš Dom«.

Tega lista so se z navdušenjem oklenili zlasti naši mladiči, mu dopisovali, ga razširjali; postal je »Naš Dom« glasilo slovenskih mladišev na Stajerskem. Mladiči so budili tovariste, so vzbudili mnoga bralna društva iz spanja, nastale so pri naših bralnih društvih mladiške zveze, ki so pri bralnih društvih posebej združile vse ude mladiče. Prva mladiška zveza se je osnovala v poletju 1901 v Jarenini, ki je torej najstarejša. Nato so se osnovala mladiške zveze pri Sv. Juriju ob Ščavnici, na Džbrni pri Celju, pri Sv. Barbari pri Mariboru, pri Št. Ilju v Slov. goricah,

pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, v Gornji Radgoni, pri Sv. Antonu v Slov. goricah, pri Sv. Križu na Murkem polju, pri Sv. Anu na Krempergu pri Sv. Vrbanu pri Ptuj. Mladiške zveze najbolj pospešujejo mladiško gibanje. Obhajale so se v zadnjih treh letih krasne mladiške slavnosti zlasti v Slov. goricah, ki so sedež mladiškega gibanja. Velikanski mladiški shodi pri Sv. Trojici, v Slov. goricah, v Petrovcah v Savinjski dolini in na Ptujski gori lansko leto so to gibanje jako okrepili in ga razširili po vsem Stajerskem. In letos je prestopilo štajerske meje po zaslugi kršč. soc. zveze in se pojavilo na Koroškem in Kranjskem, postalo je že vseslovensko, čemur je glavna priča današnji vseslovenski mladiški shod.

Podlaga mladiškemu gibanju so naše mladiške Marijine družbe in naša bralna in izobraževalna društva ter njih mladiške zveze. Vrli »Naš Dom«, ki si je pridobil za mladiško gibanje in za mladinsko organizacijo nevenljivih zaslug, je prinesel meseca novembra lanskega leta poseben opravičnik za mladiške in dekliške zveze, pa tudi obilo gradiva za poučne govore pri teh zvezah. Na podlagi tega opravičnika se lahko povsod, kjer so vneti mladiči in mladičom posebej naklonjeni dušni pastirji, osnujejo mladiške zveze.

Bistvo mladiškega gibanja obstoji v poštenem krščanskem življenju mladišev, v njih iskrenem na-

rodnem mišljenju ter v vsestranskem izobraževanju. To so tri prevažne točke mladeniškega programa. Naše mladeniško gibanje je pred vsem odločno katoliško gibanje. Zato skrbi, da vsi mladeniči lepo krščansko žive, k čemur jih nagibajo, za kar jih v nemajo najbolj Marijine družbe, ki so posebno po Kranjskem in Stajerskem že skoraj povsod vpeljane. Lanski trije veliki mladeniški shodi so bili jako ozko združeni s cerkveno slovesnostjo, istotako naš priidujoči vseslovenski mladeniški shod.

Naše mladeniško gibanje pa je tudi odločno narodno gibanje. Na nešteti podučnih shodih, slavnostih in predstavah se vedno in vedno povdarja, da mora slovenski mladenič ljubiti iz srca svoj slovenski materin jezik, svoj narod in svojo domovino, da mora delati, se bojevati, tudi trpeti kaj za blagor slovenskega naroda, da mora biti požrtvoval., neustrašen rodoljub, ako hoče biti v resnici pravi slovenski mladenič. Vse mladeniške prireditve so vedno osnovane v pravem narodnem duhu. Da smo Slovenci še v tolikih krajih premalo upoštevani, je kriva nezavednost, ki je naravna posledica neizobraženosti. Zato pa se mladeniško gibanje z vsemi močmi trudi, da bi se mladeniči slovenski izobrazili v vsem, kar potrebujejo v svojem bodočem življenju kot možje in gospodarji, kot rodoljubi in boritelji za pravice našega naroda. Na izobrazbo se pri naših mladeniških zvezah polaga vsa skrb, zakaj dobro izobražen mladenič in mož je gotovo tudi veren in naroden.

Mislili bi, da tako nad vse plemenito gibanje med mladeniči nima sovražnikana nadesni, nena levi. V resnici pa jih vendar ima. Nemškutarjem naši vrli mladeniči ne ugajajo zaradi svojega izredno narodnega mišljenja, našim domačim liberalcem pa ne ugajajo zavoljo svojega odlučnega katoliškega stališča. Hujkanje od leve in desne pa jasno priča, da je slovensko mladeniško gibanje na pravi poti, da ustreza našim potrebam. Da bi se še dalje bavili z nasprotnikom, bi bilo res škoda časa, zakaj našega toka nobena še tako močna sila ne more več zaustaviti, zakaj res je, mi gremo na prej, mi mladi.

Mladeniško gibanje je odločilnega pomena za slovenski narod. Vedno hujše napadajo naš dobri slovenski narod verski in narodni sovražniki. Nevarnost za naš obstanek je v mnogih krajih že velika. Bil je skrajni čas, da se je vzbudila zlasti naša moška mladina, da prihiti na branik slovenske domovine. In to mlado gibanje je res nadejno, je res važno, zakaj mati Slovenija dobi danes, jutri iz naših navdušenih mladeničev same vrle katoliško-narodne močje. In teh je treba našemu narodu, kot je treba ribi vode, sicer nas ugonobijo tuji in domači sovražniki.

Slovenski mladeniči! Bodite verni, ljubite cerkev, izpolnite nje zapovedi, živite jednostno in utemeljili si boste častno in večno srečo, pa boste tudi narodu zagotovili obstanek. Katoliška cerkev je največja dobrotnica našega naroda. njej edino se imamo zahvaliti, da še živimo kot Slovenci. Ko bi se bili naši predniki udali protestantizmu in bi postali luterani, že davno davno bi v teh lepih krajih ne odmevala več naša mila materna beseda. Slovenski mladeniči, bodite dobri sinovi Marijini! Slovenci že davno nimamo svojih vladarjev, vladaric, izšlih iz našega naroda, pa imamo vendar Kraljico svojo, ki nas bolj ljubi, lepše skrbi za nas, nego bi skrbela se tako mogočna posvetna slovenska kraljica.

Z ljubeznijo do Boga in Marije pa družite iskrenoljubezn do domovine, do naroda slovenskega. Tako lepih krajev, tako milodonežega jezika, tako nadarjenih ljudi ima težko kateri drugi narod, kot ima naš slovenski. Tega ne morejo utajiti tudi najhujši naši sovražniki. Kdo bi tedaj ne ljubil z vsem žarom svoje srčne ljubezni maternega jezika svojega in svoje matrne krasne zemlje? Mladeniči, narodne zavesti nam je silno treba na vseh krajih, žal, da je je najti tako malo med Slovenci. Skrbite torej, da se bodete zavedali, čegavega naroda slavite in da je ta narod vreden vaše ljubezni in da je ta zemlja vredna vašega truda in dela. Držite visoko zastavo z živo katoliško vero okrepjene narodnosti slovenske. Le dvojna sveta ljubezen: do Boga in doma, vas osreči častno in večno, prav v smislu besed pesnikovih, ki pravi:

Kristjan v dejanju bodi vsak,
In zvest, neomahljiv Slovenec,
Tako le priborimo si
Tu srečo — tam nebeški venec.

Predragi mladeniči! Sedaj poznate važnost mladeniškega gibanja, imenitnost mladeniške organizacije z našim narodom. Okrepite se danes in jutri vsakem oziru za bodoče delo. O ljubite versko narodno delo, bodite neumorni delavci na tem dvojnem polju. Delujte z dosedaj njo srčnostjo, vi ljubite stajerski mladeniči, ki ste vzbudili krasno mladeniško organizacijo, pridružite se, vi čvrstijunaki kranjski, ki tudi veliko delate in pomagajte očetom svojim, ustvarjati vsega občudovanja vredno katoliško-narodno organizacijo, ki je Kranjsko povzdignila nad vse druge pokrajine slovenske. Na to polje se podajte tudi vi, zatirani koroški mladeniči, ki v zadnjem času ponosno dvigate juaške glave, in v to bratsko vstopite še vi, kremeniti sinovi kršnega Primorja, ki se odlikujete itak z najbolj živo narodno zavestjo, da bo postala prej ko slej naša mladeniška organizacija res vseslovenska. Pogum velja! Cerkev in domovina čakata na vaše delo! In kdo bi ne delal za nju?

Kaj more biti slajšega na sveti,
Kot Bogu posvetiti vse moči,

Za narod delati v ljubezni vzeti
In domovini služiti vse dni.

Mladeniči, ali hočete delovati v tem smislu? . . . Ali boste delovali v smislu krasnega geala: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino! . . . Hvala nebesom za vašo trdno voljo, za vašo navdušenost! Se daj pa:

Naprej, mladeniči, mlada kri slovenska,
Ne straši borbe se nikdo!
Kdor za Boga, za rodno srečo dela,
Vsikdar pomaga mu nebo.

Daj Bog nam in Marija krasnih vsepehov,
V tej borbi za domovja čast,
V tej borbi za očetov vero sveto,
Za narodovo sveto last!

Politični razgled.

Smrtni dan Leona XIII.

Dne 20. julija je minilo leto, odkar je oči zatisnil veliki papež Leon XIII. Za smrt očeta katoliškega sveta so se zanimali velikaši vseh dežel in vseh delov sveta, celo drugoverci. Turki in ajdje, vseh narodov časopisi so se bavili s smrtjo sv. očeta. Oči in srca vseh so bila tedaj le na Rim obrnjena. Pravo žalost smo pa občutili le mi katoličani, ki smo najbolj vedeli, kaj smo izgubili z njim, svojega navijšjega pastirja, učitelja in duhovnika, očeta krščanstva. Dasi je bila zguba silna, smo bili zraven veseli, ko smo videli, da se za papeža zanima ves svet, tudi nekatoliški; tedaj smo občutili, da so vsi ljudje po svoji natori krščanski, katoliški, ko so se tako zanimali za poglavarja sv. Cerkve. Leon je umrl, a papeži ne umrjejo — to je bila tolažba, ki se je res hitro izpolnila, ko smo že 4. avgusta dobili novega papeža — Pija X. Na smrtni dan Leona XIII. so se obhajale v Rimu lepe slovesnosti.

Notranja politika.

Ker že toliko časa ni zberoval državni zbor, in ker že tudi preje pri zborovanju ni ničesar storil, se je nakopičilo toliko državnega posla, da tudi bi najpridnejši poslanci komaj mogli dohteti, kar so dosedaj zamudili. Zato se za narodno gospodarstvo, za obrt in trgovino in za veliko obrtništvo ničesar storilo. Ministri, ki zdaj gospodarijo po § 14., gledajo le, kako bodo pokrili stroške, za drugo se pa sedajne morejo brigati.

Češki kat. kmetiški shod.

V mestu Příbram, v zapadnem delu češke dežele, je bil meseca julija velikanski shod čeških katoliških kmetov, kjer so ustanovili „zvezo čeških kat. kmetov.“ Dopoldne tistega dne so romali kmetje na Sveto goro, kjer so se udeležili skupne službe božje. Vseh skupaj

jih je bilo do 10 tisoč. Shod se je izrekel, da bode novoustanovljena zveza podpirala katoliška in narodno gospodarska prizadevanja.

Francoska zaslepljenost.

Ministerski predsednik Kombes je pognal vse katoliške redovnike in redovnice iz dežele. Vsled tega je bilo treba zapreti 400 šol, ki so štejele 400.000 gojencev, katere so poučevali katol. redovniki. Samo v mestu Parizu bo treba dati vsako leto 40 milijonov frankov. Za zidanje šol pa bodo v Parizu nad 200 mil. fr potrebovali. Drugo mesto, n. pr. Marzôij bode moralo za 23 novih šol izdajati po 23 milijonov. To bi n. pr. bili stroški, katere bo treba samo za novoustanovljene šole izdati; kaj bo pa šele z bolnicami, hiravnicami, sirotiščnicami in drugimi dobrodelnimi zavódi, ki so jih imeli doslej katol. redovniki v rokah. Kaj bodo davkoplačevalci k temu rekli? Ali so ubogi Francozi res tako zaslepljeni, da vse molče pretrpe, kar hočejo framazoni z njimi delati.

Razdor s papežem.

Francoski prvi minister Kombes, ki je bil že v lemenatu, a jo je ven popihal, dekuje na vso moč, da bi poajdil francosko deželo. Sedaj dela na to, da bi pretrgal sako zvezo s papežem, in da bi oklical Francosko za ajdovsko deželo. Morebiti je to radnja gonja prostoverskga ministra proti kat. cerkvi; zakaj božja roka je blizu, kjer zaslepljenost hoče zmagati. Saj na Francoskem se je že 2krat v 100 letih dogodilo nekaj podobnega. Pomislimo le, kako razaljivo je ravnal Napol on I. s Pijem VII. ali Napoleon III. s Pijem IV., pa Bog je že tako obrnil, da je papež vedno zmagal.

Ruski minister — strašno umorjen.

Na Ruskem, v glavnem mestu Peterburgu, se je zgodil zopet strašen umor. Dne 28. julija ob 10. uri se je peljal minister za notranje stvari po imenu Plehve na kolo. Kar skoči iz množice mlad človek in zahteti proti ministrovemu vozu bombo, ki ga da pred ministra, se rapoči in naredi strašno reč. Bomba je raztrgala ministra, njegovo kočijo in onjena drobne kosce. Bil je grozen ok, zemlja se je stresla, okna bližnjih hiš so šla na kosce. Bomba pa ni usmrtila samo ministra, ampak v s e g a s k u p a j 10 o s e b, veliko jih je pa ranila. Nekemu častniku je odtrgalo pol obraza in ramo. Ministra in njegovega voznika je zagnalo kvišku in kar v zraku sta se razletela v več kosov. Kakor se navadi, je tudi sedaj, ko se je minister peljal, policija zastražila ceste. Prav blizu

ministra je stal policaj, ki pa je bil zadet od bombe in je bil kar na mestu mrtev. Napadavca so nato hitro prijeli, in peljali v — bolnišnico, ker je bil tudi sam zelo težko ranjen. Ko so ga izpraševali po imenu, stanu in domovini je o v s e m t r d o v r a t n o m o l č a l, tako da niso mogli še nič poizvedeti, kakšen človek da je bil. Car ruski je ministra Plehveja pravkar pričakoval; in ko je tekel general k carju poročat strašno novico, je zaupil: „Ali je Plehve že tukaj?“ „Ne cesarost, Plehve je mrtev“ — mu je naznanil general. Nato se je car zaprl v svojo sobo in cel dan ni z nikomer govoril. — Umorjeni minister je vedel, da mu že delj časa po življenju strežejo. Ali ni mislil, da ga bo doletela taka hitra in strašna smrt. Pokopali so ga prav slovesno, na državne stroške. Na mrtvaški oder so ga položili v obednici ministerskih palač. Obednico so spremenili v žalovavno kapelico. Na tem mestu je ležalo že več umorjenih ministrov državnih uradnikov. Plehve je v o ž i v l j e n j e. Rojen je bil 1846 leta, torej zdaj star 58 let. Za pravdnega dohtarja izučen je šel po visokih službah, dokler ni prišel v ministerstvo. Po njegovem prizadevanju so izdali važne odredbe proti plemenitaikom, proti judom itd.

Pred dvema letoma je bil imenovan za ministra notranjih reči in na tem mestu je vodil vse notranje ruske stvari. Bil je zelo trd gospodovaven, zatiral je neopravičeno prostost podložnikov, sicer pa marljiv mož. Bog mu bodi milostljiv!

Rusko - japonska vojska.

Odkar se nismo videli, je vojska toliko naprej, da se Rusi še vedno umikajo. Dne 26. julija so prišli sovražniki skupaj pri Dašičav. Rusi so Japonce prvi napadli. Ali grozovito streljanje japonskih kanonov je vstavilo Ruse; nato so naskočili Japonci in vnel se je grozen boj; Japonci so bili kmalu potem od zgoraj, nakar so se Rusi umeknili. Boj je trajal 15 ur. Posebno dobro so se obnašali sibirski polki, ki so z bajoneti napadli sovražnika. Ako bi ne bilo teh, bi bil ruski poraz večji. Japonci so štirikrat naskočili sredo, a štirikrat so bili nazaj pahneni. Umaknili so se Rusi v polnem redu, ker so videli, da bi bil boj brez pomembe, ker je bilo Rusov le malo, Japoncev pa veliko.

Japonci naskakujejo enotno — Rusi se umikajo.

Dosedaj so vodili trije japonski generali, Kuroki, Oku, in Nodzu vsak svojo armado od treh strani, sedaj pa so se z dru-

žili in so jeli skupaj napadati Ruse. Najprej so napadli Kuropatkinove čete blizu Hajčina, da so jih prisiliti, da so se umaknile. Rusi se po navadi spuste v mali boj, če vidijo, da ne bodo nič opravili, pa beže. Vzhodni oddelek ruske vojske je šel branit prelaz Janzelin, ki drži proti Ljaojanu, ki je središče ruske armade. Poveljnik tega oddelka je bil general Keller, ki si je izvolil četo, ki je bila najbolj izpostavljena sovražnikovim strelom. Tako je zadet smrtni strel generala Kellerja, ki je 20 minut po tistem umrl, star 54 let.

Japonske zmage.

30. julija na soboto so šli Japonci zopet za en korak naprej. Napadli so Tomučen, kjer so bili Rusi dobro utrjeni. Vnel se je grozen boj, ki je trajal en cel dan. Levo japonsko krilo je pregnalo Ruse iz njihovih mest ter šlo za hrbet ruskim vojakom, nakar so se pa leti umeknili. Japonci so zaplenili šest topov ter vjeli mnogo Rusov. Na ruski strani je bilo 1500 mrtvih, na japonski pa 400. Vsled tolikih japonskih uspehov in vsled groznega boja so se Rusi umeknili daleč nazaj. Rusi so jeli nato živež, strelivo in vojake voziti po železnici proti Mukdenu. Pri umikanju se Rusi hlabro borijo, a prevelike čete Japoncev jih prisilijo, da se morajo umikati. Japonci predirajo od juga in vzhoda proti onemu prostoru, kjer morajo ruske čete čez reko, ako hočejo priti v Mukden. Listi poročajo, da so se jeli Rusi celo iz glavnega taborišča, ki ga imajo v Ljaojanu, nazaj umikati. Vendar ako hočejo Rusi biti možje, morajo začeti odločno bitko, kjer se bo izkazalo, kdo da bo gospodar. Kuropatkin se je izrekel, da je on pripravljen za to. Zakaj takega pripravna kraja je Kuropatkin označil kraje pred Ljajonom ali Mukdenom. Sedaj je Kuropatkin spravil svojo armado vso v Ljaojan. Rešil je je japonskih napadov, dasi si je z umikanjem potemnil svoj ugled.

LISTEK.

Ž r e b.

To je bilo za časa Olivera Kromvel-a, irskega državnika. Oberst Majfar je bil šele 30 let star, a vendar v vojaških zadevah tako izvežban kakor kakšen osiveli general. Že od sedemnajstega leta v vojaški suknji si je priboril v mnogih bitkah v jako kratkem času tako visoko dostojanstvo. Vsi so ga spoštovali in vžival je obče priznanje. A noben zemljan še ni vžival neskaljene sreče in tudi zvezdo Majfarjeve sreče je zatemnel črn oblak.

Zunaj trda zima. Majster in žena sta odmočila večerno molitev, potem pa pričela govoriti o triakoskih in težavah, saj števeško sroč laže prenaša triakost, tako vaša za drugo, ki čuti s njim. Udana v vojno božjo sta pričakovala onega strašnega trenutka. Vedela sta, da se bliža bliskovito in da misel, misel na večino in občuteni tako silno božjitev jih je pretresala. Skušali sta se premagati, ker se je moral na posloviti še od svojega „angeliškar“, kakor je imenoval pešketno Marico. Kmalu je pribitela v nočni obtežki skravženim lasmi in hitro splezala na očetovo kočeno. Strastno jo je bil poljubil, saj je bil prepričan, da jo je — zadnjikrat.

„Oj, mami, povejte še eno povest, danes nisem nič zaspan!“

„Oj!“

Starši so se stresli in si misli skoraj unali sopsti. Začuli so se korak, vedno bliže — vedno glasnej in glasnej — postal se slabej — — pozgubili so se v daljavi — Majster in žena sta se oddihnili.

„Dorej povesti? Vesele ali žalostne?“ je prašal oče.

„Dane pa žalostno. Vestniki mi so pravi, da vsaki hudi urejo velike strbi. Dozdej sem pa slišati samo veseli povesti. Povejte mi enkrat žalostno tako da bo na vseh ka strah in groza. Kaj začnite?“

Zastop se je oče prizadeval, da bi jo pregovoril za veselo in ker vse prigovarjate, naničizadek je trical: „Živali so trije obersti.“

„Oni ti bo tepa Obersti poznan, kaj se tuji v?“

„V neki bitki so se pregrešili in nepokorščino. Dobili so povelje, naspasti mami, dnožno sovražnika, da tise tako upenane čete lahko v redi umaknite, in so nepadli sovražnika čarves, pousnili pa naza in dobili še zgubljeno bitko. Vrhovni poveljnik jih je sicer pohvalil zaradi njihovega junaštva, a dejal, da pridejo radi nepokorščino pred vojaške sodišče.“

„Kaj na Ojver Kromvej?“

„Da, da.“

„O tega pa poznan, saj sem ga že večkrat videla, ko je tako moško jahal na svojem vrascu.“

„Obersti so v bitki prepehali v London — glavno mesto angleške — in jih na častno besede izpustili, da se poslovijo zadnjic od svojih družin.“

„Oj!“

Zopet so se začuli koraki, in se zopet pozgubili. Matin je zakrila obraz z rokami, da ne bi čerka opazila njenih solza.

„In danes jutraj so prišli.“

Marica je začuden pogledala očeta. „Ali je pa ta povest tudi resna črna?“

„Seveda, srček! Najprvo so pejali nesrečneže pred vojaško sodišče. Spoznali so jih krivim in jih obsodili, da bodo ustreljeni.“

„Oj mama, nikar ne jokajte, saj bo kmalu konec povesti. Aja, hureje!“

„In ti trije obersti so — — —“

„Ali jih poznate?“

„Ja, poznan vsi.“

„O, da bi jih tudi jaz poznala! Kako bi rada vsakega posebej poljubila, ker so bili tako junaški! Saj mislim, da bi se pustili.“

S tresočim glasom je odgovoril oče: „Eden gotovo! Jaj, poljub, mene nemo njeja — — —“ In oče je nadaljeval: „Tovariš se prosili pri vrhovnem poveljniku za ne m dala se je toliko omenčati, da naj boče je eden ustrejen. A ker bi moral sam žrebat, kdo naj umrje in ker bi tisti ki bi potegnil usodni žret, prostovoljno samoga sebe obsodil v smrt in tako storil samomor in ker samomor nikoli ni dovoljen, zato so nesrečneži dejali, da ne bodo žrebali in da so pripravjeni umreti.“

Začul se je boben — — — „V imenu vrhovnega poveljnika ukazem, odprite!“

„Oče, vojaki!“ je vskliknila Marica.

„Oj kako imam vojake rada, kaj ne da jim smern odpre!“

Stakli se po stopnjicah, odprla in počasi so prišli vojaki v sobo na smrti nospajnega obersta. Pozdravili so ga po vojaške in obersti je nemo odzdravil.

Prišel je oni trenotek, trenotek inčive od žene in „angeliškar“, potem pa je odšel, spremljan od vojakov — v smrt.

„Vidite, mama, saj sem vedela, kako se bo povesti končala. Sedaj grede v vojašter zaprtišče in tam bodo ata lahke videli oni — — —“

„Dušica nedolžna, sem na moje sroč!“

Drugo jutro nesrečna mati ni mogla zapustiti postelje. Zdravniki in usmihene sestre so stali pri postelji in tiho in šepotal in semtertja zmagjevali z glavo. Marica ni smela k materi; rekli so ji, da naj gre na ulico. Šla je in nekaj časa igrala s tovarišicami, a danes se ji ni nič kaj ljubilo. Čudno se ji je zdelo, zakaj ni toliko časa ata domov, saj so prišli vedno in danes so še mama bolni. Šla jih je iskat — —

Uro pozneje je prišel ves sodni žver k Kromveju. Ponosno vzravnal, z nagačurčenim čelom je stal v sobi z leve roke ogot na mizo. S pogledom je dal znamenje predsednika sodnega dvora, da počne. „Prosili in pregovarjali smo jih, naj si vodnje premišlje, a ostal so pri svojem sklopu. Pripravljani so umreti, a nočejo se pregrešiti zopet zapovedi njihove vere.“

Poveljnik je molčal; videlo se je, da nekaj premišljuje. „Dobro! Bodo pa drugo žretali za nje. Izpravite jih v sodišče, sobe zavežite jim oči in zavežite zoba na hrbtu in potem mi povejte!“

„Ko je bil sam, je šepel svojemu pobočniku: „Povedite mi prvega uručilca, ki je dobiti na vesti.“

Pobočnik se je kmalu vrnil: — Marica Pogumno je šla k poveljniku in mu rdeča na koženi kačkur očetu: „Vas že poznate? Videla sem Vas že vednata, ko su nima nas jatahi. Drugi se Vas boje, pa se Vas ne, saj niste name ljudi, kaj ne, da ne?“

„Lomvel se je molitno nasmehnil. Videlo se je, da mu je ugajala pogumna deklica. „Ti ne sponimaj na moje mami čerko — sedaj je seveda že velika — in je bila tako tako prijazna in vesela. S svojim zaupanjem in svojo uručito prijaznostjo občutaj vsakega bodisi znanca ali tučca, ti mami angeliškar. Oj kako je bilo prijeto in keratnočno, ko je sedela moja čerka na moji koleni in me božala.“

„Ali se je zeta, zeta ljubila?“

„To lahko spoznaš iz tega, da sem j izpoinil vsaka želja.“

„Vsi su uita čitrali. Dajte, poljubite me!“

„Ni, ni je za te — in pa za mo. Tiš ne prosila, a lahke bi mi bila odročala in jo bi se bil ubogal, ker ti sedaj zasogaj od in kat to itažer, ne bi bil smrtiti.“

„Deklica je samoga veseloj ploskala v rokami.“

„Oj! Ali niso to koraki enakomerno stopajučih vojakov?“

„Vojaki, vojaki! Marica jih tako rada rada gleda. Ali jih gram lahke gleda?“ je vskliknila.

„Ja mami gupro, še lahke se ja bo napredala. Imam ti greje še nestaj naroč!“

„Obsquena se pripravljem“ je vsopil vojak, pozdravil in se zopet odhajil.

Poveljnik je dal Marico in kerogijca v vrasca — dve hodi in eno črtače. „Vrasca in vrasca se odprta; govori v sodišče sobo in tam boš dobila tri muže z na hrbtu vrasca nima rokami — vidiš mami — in v vrasca roke su ene kerogijca, potem pa predi nazi.“

Marica je stala, a ko je zagledala mami sojede močne postava je občutila. Kakor bi se je nekaj posvetilo, si je čimla: „Elo, čmoč ted treh se ata, in zatu črde najlepše kerogijca.“ Bitro je razidela kerogijca, potem pa je stopila pred očeta in rešila: „Aja, ata pogledite no, kaj kipega sem van čula.“

„Oj sam pogled — in obersti se je skoro sesedel, potem pa se premagati in čeljel mami lega notranjega sodnika. Vs. sproščeno vrasca in drugi vojaki, so bili osupli in kakor začarani radi gromne žalostne — oboje je zroč — so črka — čerka. Nekaj vrasočev ušama — potem pa je pri“

topil službujoči vojak in položil roko na obsojenčevo ramo: „Četudi storim težko, vendar dolžnost mi ukazuje —“

„Kaj vam ukazuje?“ je prašala deklica.

„Jaz ga moram odpeljati . . .“

„Kam?“

„Na drugi kraj trdnjave.“

„Ali to sedaj vendar ne gre, ker so mama bolni in ata že tako dolgo ni bilo domov“, in prijela je očeta za roko.

„Ali — dolžnost je dolžnost — jaz ga ne morem izpustiti.“

Marica je stekla, a se kmalu vrnila s poveljnikom. „Ukažite jim vi. Mama so bolni in bi radi videli ata; vse sem jim že povedala, a so gluhi in jih hočejo nekam odpeljati.“

Poveljnik se je stresel — vsedel se je na bližnji stol in počasi prašal: „Ali so to tvoj oče?“

„I seveda, vedno in povsodi. Kaj mislite, da bi jim bila drugače dala lepo rdečo kroglo?“

„Kaj hočem, kaj hočem?“ je zaječal poveljnik.

„Ukažite, da naj jih izpuste! Saj ste mi prej obljubili, da hočete vse izpolniti, za kar vas bom prosila, sedaj vas pa prvič prosim in vendar me nočete uslišati!“

Sicer vedno resno in bolj osorno obličje poveljnikovo je prešnil žarek milobe: „Kar sem obljubil, hočem držati. Obsojenec je — pomiloščen.“

Razgled po domovini.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so čč. gg.: Ignacij Koren, kaplan v Moravčah, za ekspozita na Ubelsko, Josip Hartman, kaplan v Hrenovicah, v Moravče, Frančišek Erzar, kaplan pri Sv. Križu pri Kostanjevici v Hrenovice, Matija Okorn, kaplan na Krki, na Breznico, Anton Zore, kaplan v Št. Rupertu, na Krko, Jakob Ogrizek, kaplan v Borovnici, v Šent Rupert, Anton Oblak, kaplan v Srednji vasi, za ekspozita v Št. Peter na Notr., Anton Abram, kaplan v Škocijanu pri Dobravi, v Srednjo vas, Alojzij Wester, kaplan v Zagorju, v Slavino.

Namedščeni so čč. gg.: Janez Zupan, ekspozit v Št. Petru na Notr., za župnega upravitelja v Hrenovicah, Josip Perz, kaplan v Hinjah, za župnega upravitelja v Borovcu, Alojzij Podobnik, kaplan pri Sv. Trojici pri Tržiču, za župnega upravitelja v Gozdu.

Na novo so namedščeni za kaplane čč. gg. semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Frančišek Vilfan pri Sv. Križu pri Kostanjevici, Janez Lovšin v Hinjah, Janez Dežman pri Sv. Trojici pri Mokronogu, Anton Kreč v Cerkljah pri Krškem, Ludovik Bajec v Selcih, Valentin Kajdiž v Borovnici, Jernej Kovič v Starem trgu pri Ložu, Anton Žnidaršič v Škocijanu pri Dobravi, Jernej Podbevšek v Zagorju ob Savi, Bertold Bartel v Stari cerkvi pri Kočevju, Josip Lavtar na Vrhniki.

Umeščena sta gg. župnik I. Sakser na župnijo v Št. Jakobu ob Savi in Al. Jarc, kapelan v Slavini, na župnijo Hotevdršica.

Spremembe v razdelitvi župnij: Župnija Hotevdršica se je izločila iz vrhniške dekanije in se priklopila idrijski, nasprotno se je pa izločila župnija Vrh (Sv. Trije kralji) iz idrijske in se priklopila vrhniški dekaniji. Župnija Studeno, pripadajoča doslej cirkniški dekaniji, se je priklopila postojnski in župnija Vreme, doslej v postojnski dekaniji, trnovski dekaniji.

Zlata maša. Prečastiti gospod Karol Heidrich, misijonar iz družbe sv. Vincencija Pavla, kn.-šk. konzistorijalni svètnik in kurat v deželni bolnici, je obhajal 30. julija svojo zlato mašo in sicer v Marijinem Celju. — Skromni zlatomašnik je hotel ta slovesni trenotek preživeti v tihi samoti, zato se je odtegnil svojim vsakdanjim opravilom ter v daljnem kraju opravil duhovne vaje v zahvalo Bogu za prejete dobrote. Čeprav pa se je umaknil svojim čestivcem, so ga vendar spremljevale goreče želje vseh njegovih nekdanjih gojencev, mnogih bolnikov, obilnih prijateljev in znancev, da bi ga nam Bog ohranil še mnogo in mnogo let.

Drugi evharistiški sestanek slovenskih in hrvaških duhovnikov bo v Ljubljani dne 23. in 24. avgusta. Spored: Dne 23. avgusta se zberó udeležniki ob 4. uri popoldne v semenišču in odidejo v stolnico, kjer bo ob polu 5. uri pridiga, Veni Creator, lavretanske litanije. Po dokončani cerkveni slovesnosti bo zborovanje v semeniškem refektoriju. Dne 24. avgusta: Ob pol 8. uri pridiga in pontifikalna maša v stolnici. V semenišču: Govori. Popoldne ob pol 3. uri v stolnici: „Vesperae“ in potem (če bo lepo vreme) procesija v uršulinsko cerkev, kjer bo pridiga. Po vrnitvi v stolnico: Te Deum.

Umrli je 10. avgusta v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji č. g. Ignacij Ključevšek, župnik v pokoju. Pokojnik je bil rojen 10. julija 1838. na Dolih pri Litiji in v mašnika posvečen 3. avgusta 1867. V dušnem pastirstvu je deloval kot kapelan pri Stari cerkvi na Kočevskem, v Loškem potoku in v Dragi, kot župni upravitelj na Babinem polju, kot beneficiat v Šmartnem pri Litiji, kot kapelan na Jesenicah, kot župnik v Spodnjem Logu in v Šmihelu pri Žužemberku. Leta 1900 je prosil za pokojnino in se preselil v Čatež pod Zaplalom. — Svetila mu večna luč!

Posvečevanje. V nedeljo, 14. t. m., je premilostni gospod dr. Anton Bona-

ventura Jeglič posvetil karmeličansko cerkev na Selu pri Ljubljani. Prej je bila cerkev le blagoslovljena.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela v Žalcu svojo letošnjo skupščino. Blagajnikovo poročilo pravi, da je bilo 43.365 K 13 h dohodkov in 42.551 K 17 h stroškov. Izvoljeni so bili zopet v vodstvo gg.: G. Einspieler, dr. Dragotin vitez Bleiweis, dr. Fr. Stor, A. Žlogar in dr. Fr. Tominšek mesto g. prof. M. Petelina, ki je vsled bolezni izstopil; v nadzorništvo gg.: O. Dolenc, M. Malenšek, Fr. Povše, A. Svetek in I. Vrhovnik; v razsodništvo gg.: A. Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, M. Pleteršnik in H. Schreiner. Podpirajmo velekoristno družbo!

Delavska slavnost v Mirni na Goriškem. Katol. delavsko društvo v Mirni na Goriškem razpošilja sledeče vabilo: Redkokdaj praznuje naše delavstvo kako večjo slavnost. Naše krščansko misleče delavstvo je tukaj na Primorskem takorekoč samemu sebi prepuščeno. Zato se je namenilo „Katoliško delavsko društvo“ v Mirni, da dne 28. t. m. ob priliki razvitja svoje nove društvene zastave priredi veliko delavsko slavnost.

Te slavnosti se udeleži tudi „Kršč.-socialna zveza“ iz Ljubljane z zastavo. Vabimo toraj vsa društva, da se te slavnosti udeležé. Ona društva, katera imajo svojo društveno zastavo, naj prihité v naš prijazni Miren z zastavo. Naprošeni so tudi pevski zbori, da po možnosti s kako pesmico sodelujejo. Vsi pevski zbori, ki mislijo s kako pesmico sodelovati, naj pošljejo dotično pesem vsaj do 15. t. m. društvenemu odboru, da jo dene v program. Vsa druga društva naj svojo udeležbo javijo vsaj do 20. avgusta društvenemu odboru.

28. dan avgusta bodi uaš delavski dan! Zato naj nobeno društvo ne ostane doma; ali korporativno, ali vsaj po deputaciji se lahko vsako društvo udeleži te slavnosti. Na veselo svidenje! V Mirnu, dne 24.

julija 1904. Za „Katoliško delavsko društvo“.

Odbor.

Molitvenik in pouk o pobožnosti presvetega Srca Jezusovega. Izdal in založil dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof ljubljanski. 305 strani, šestnajstorka. Cena: Rdeča obreza K 1'20, zlata K 1'60, mehko vez., zlata obreza K 2'—; po pošti 10 h več. — Prezvzišeni knez in škof ljubljanski, kateri z vso vnemo goji in pospešuje pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu, je poskrbel, da dobé verniki ljublj. škofije, oziroma Slovenci sploh, praktično sestavljen, glede oblike zelo priročen, za splošno rabo prirejen molitvenik, ki ima v prvi vrsti namen vnemati bralca za češčenje do najsvetejšega Srca Jezusovega. — Prepričani smo, da bo krasna knjižica vspešno uplivala na razširjanje prekornostne pobožnosti v čast presvetemu Srcu Jezusovemu in pripomogla, da se bo posebno za naše čase potrebna lepa pobožnost prav gojila in povsod prinašala obilnih milosti. Knjižica bo vzbudila med milim slovenskim ljudstvom brez dvoma splošno zanimanje in bodo segali po njej visoki in nizki, stari in mladi. — Opomba: Pri naročilih, posebno če se glasijo ista — zbog vsestranskega razširjevanja knjižice — na večjo število, prosimo, da se blagovoljno označi zaželjena vezava, oziroma cena.

Knjiga se naroča pod naslovom:

Katol. Bukvarna v Ljubljani.

Notranjske novice.

— **Policijske ure** ne poznajo v Senožečah gostilničarji; ker je ta ura ostala, treba jo bo naviti.

— **Liberalna mlekarna** v Senožečah je propadla. Če bi bila propadla klerikalna ustanova, bi bil „Narod“ ves v ognju, tako je pa vse prav. Se poznamo!

— **Gad je pičil** v Dolenji vasi pri Senožečah 14letnega šolarja Jožefa Tomažiča. Nakladal je snopje. Nezavestnega so prinesli na dom.

— **Boj zaradi nakatarice.** V Trnju pri Ilir. Bistrici sta se sprla dva delavca zaradi natararice Ane Weiss. Šober, tako se piše eden, je tovariša s palico vdaril tako močno, da se je nezavesten zgrudil in da bo težko okreval.

— **Ravnatelj mestne realke** v Idriji je imenoval v soboto občinski odbor v tajni seji dr. Stanko Benka, ki je lani namestoval bolnega ravnatelja Pirca.

— **V Šempetru** se je ponesrečil železniški delavec Jakob Adamec. Po nesreči je prišel pod stroj, ki mu je popolnoma odtrgal jedno roko.

— **Za vodovod v Senožečah** se bodo kmalu pričela začetna dela. Deželni hidro-

tehniki bo v kratkem pregledal vodnjak v Gabrčah ter poiskal vir vodovodu.

— **Državno podporo** za vodovod v Slavini je dovolilo poljedeljsko ministerstvo v znesku 21.440 K.

— **Nesreča.** Mlatilni stroj je v Hrašah pri Postojni je Mariji Delak odtrgal tri prste na roki.

— **Na Uncu** se je pojavila škrlatica. Nekaj otrok je že umrlo.

— **Nove šole.** V Hruševju in Šmihelu, fara Hrenovice bodo ustanovili enorazrednice

— **S koso po glavi** je udaril Anton Merzel iz Moravč nekega kosca v Logatcu. Vnel se je med kosci prepir in surovež je mahnil kar s koso; k sreči je odsekal samo uho. Da niso priskočili drugi in pretepača izročili orožnikom, bi bil še kosil po glavah in Bog ve, kaj bi se bilo zgodilo.

— **Žrtev ognja.** V deželni bolnici je umrl deček Janez Japelj, doma iz Blok pri Vrhnikih. Tako nesrečno se je obžgal pri ognju.

— **V morje je skočil** na Reki Andrej Širca iz Postojne. Ker je menil, da ga vse preganja, si je hotel končati življenje, toda rešili so ga še o pravem času.

— **Suša na Notranjskem** je napravila veliko škode. Vse je rjavo, otave ne bo prav nič. Vse je drago, celo vodo moramo kupovati. V Šmihelu jo plačujejo sod po 2 K 40 v, na Rakeku jo pa kupujejo od južne železnice. Pri vasi jo vozijo iz Planine. Srečen je še tisti gospodar, ki ima živino. Kdor pa nima živine, dela zato na polju, da dobi vodo.

— **Duhovniške spremembe** na Notranjskem. V Borovnico pride č. g. J. Mikš, č. gosp. Ogrizek Jakob gre pa v Št. Rupert; č. gosp. Alojz Jarc gre iz Slavine za župnika v Hotederšico, na njegovo mesto pa pride č. g. Alojz Wester; velč. gosp. župnik Anton Žgur gre na Brezovico, na njegovo mesto pa pride č. gospod Ivan Zupan iz St. Petra. Č. g. Jože Hartman je prestavljen za kapelana v Moravče, v Hrenovice pa bo prišel č. gospod Frančišek Erzar. V Št. Peter je pa nastavljen č. g. Anton Oblak.

— **Izvrstno je povedal.** Zjutraj je bilo. Nek bržolar je težko že čakal, kedaj bo dobil „Narod“. Kar ga ogovori nek gospod: „Kaj pa čakate?“ „Narod bi rad, gospod“, pravi bržolar. „Za božjo voljo, kaj ga bote že na tešče brali?“ In bržolar se je držal, kakor bi „šnops“ zavohal.

Pivške novice.

— **V Zagorju** so se začeli po gostilnah na „čast“ Marijini družbi izvanredni plesi. No, tudi zagorski liberalčki znajo plačevati svojega dobrega duhovnika.

— **V trnski duhovniki** sta na dnevnem redu dve prošnji: Klerikalci prosijo za potrebni dež, liberalci pa, da bi jim ondotni kurat odšel. Bomo videli, kaj bo poprej!

— **V Knežaku** čivkajo nekateri „čuki“, da je tamošnjega kaplana sam rogač tje zanesel; večina ljudstva — kakor tudi pisatelj teh vrstic — pa je mnenja, da je ta ravno še pravočasno tje prišel.

— **V Št. Petru** se govori, da tamošnji gospod kurat odide v Hrenovice. Če bo to res, je častitati gospodu, pa tudi mu želeli obilno zdravega oddiha; kajti njegovo enajsetletno težko delo ga je — če ni iz jekla — pač moralo utruditi.

— **V Slavini** je bila dne 5. avgusta zelo veličastna slavnost: Ta dan je v spomin, da je leta 1855. na priprošnje sv. Marije Snežnice ponehala huda kolera, cele slavinske župnije zaobljubljen praznik. Letos se je pa še k temu pridružila slavnost 50letnice Brezmadežni. Ta dvojna svečanost je privabila od vsake kuracijske cerkve dolgi sprevid ljudstva, katero je moleče in pevajoče častilo Boga in Marijo do župne cerkve, tam prisostvovalo pridigi in sv. maši, za tem napravilo obhod po vasi pred Najsv. in slednjič pobožno prejelo Božji blagoslov. Ta ogromna nešteta množica ljudstva je porok, da znajo slavinski župljani ceniti zaobljubo svojih prednikov in dati dolžno čast Mariji. Ohranimo to slavlje v spominu, pri tem pa ne pozabimo, da bo drugo leto 50 letnica zaobljube praznika na dan 5. avgusta.

— **Baronov sin.** Zadnje dni neke nedelje večer se je prikazal na cesti med Zagorjem in Št. Petrom popolno nag človek, kateri ni znal govoriti, le z roko je dajal znamenja, da je lačen. Pri vasi Parje se ga je usmilil neki voznik, ki ga je posadil na voz in pripeljal v gostilno, kjer so mu z vsem potrebnim postregli. Postrežba je bila baje tem vljudnejša, ker se je tisti čas govorilo, da je iz Opatije pobegnil v blaznosti nekega barona sin in je onemu, kateri bi ga prijel, obljubljena bogata nagrada. Čas pa je kmalu pojasnil, da prijete ni baron, pač pa ud prisilne delavnice v Ljubljani, katera ima tudi v obližju Št. Petra svojo družino na delu, odkoder je pobegnil in bodisi radi umobolja ali kaj družega obleko odložil.

— **Ponesrečen načrt.** V vasi Klenek so priredili za čas procesije sv. Rešnjega Telesa fantje lep in visok mlaj. Neke nedelje večer so pričeli mlaj ruvati z namenom ga prodati in denar dati krčmarju v vinko zameno. Neprevidni slučaj pa je zanesel mlaj na bližnjo streho in jo poškodoval toliko, da je gospodar zahteval v odškodnino cel mlaj in od vsakega fanta celo srebrno kronico. Prav bi bilo, če bi ta slučaj opomnil fante v Klenku in drugod, da kar se dá za čast Boga, naj vse samo za to velja.

— **Ubil se je gluhonemi** T. Česnik iz Palčja. Bil je poleg svoje betežnosti zelo priden. Pri delu ga je tudi dohitela smrt: šel je po lestvi na svisli po krmo za živino,

tam se mu je izpodrsnilo tako, da se je na tleh do smrti pobil.

— **Nesreča na železnici.** Dne 8. avgusta med 6. in 7. uro zjutraj so delavci na šentpeterski postaji izvrševali neko večjo pripravo. V tem prisopihla železnični stroj s štirimi spredaj priklopljenimi vagoni; prvi teh vrže 75letnega Jakoba Adam iz Petelinj tako nesrečno na tla, da pride njegova desna roka pod voz, katero mu hipoma odreže. Dotičnik je bil od prvih časov delavec pri železnici, bil prve vrste korenjak, še sedaj pri toliki muki ni čutil posebne bolesti, le za roko mu je bilo žal. Odvedli so ga takoj v deželno bolnico, roko pa izročili šentpeterskemu pokopališču.

— **Neznosna suša** vlada tudi na Pivki. Travniki so postali rujavi, z drevja, posebno češpelj, je že davno odpadel sad, žito je pred časom dozorelo, krompirju se prav slaba godi, na tanki zemlji je že dozorel, enako je tudi s fižolom. Pri vsem tem pa ima nebo nekako čudne lastnosti; vsa ona znamenja, katera so včasih za gotovo dež napovedala, so postala letos brez pomena. No, Bog ima tudi tu svoje posebne namene, le umeti nam jih je potreba.

— **Pri koški** mlekarni so udje res neke posebne vrste ljudje: mesto hoteti sami sebi dobro pa hujskajo na vse pretege. Če bo tako šlo, skusite kmalu sad nesloge; saj na limanici ste gotovo, da bi ne bili tudi v zanjki!

— **Vojaštvo** je delalo letos Pivčanom malo nadleže: Štajerski pešpolk št. 87. je bival 14 dni v Postojini, pešpolk št. 97. pa štiri dni v vaseh okrog Št. Petra. Gotovo bo pa drugo leto kaj več.

— **Vojak vtonil.** V nedeljo 7. t. m. je imelo vojaštvo pešpolka št. 97. prihajajoče iz Trsta skozi Podgrad, v Ilirski Bistrici dnevni počitek. O tej priložnosti je stopil prostak Zalur, doma iz Cerknice, z namenom kopanja v vodo. Ker je pa Bistrica vedno mrzla, ga je prijel krč, tako, da je bila vsaka pomoč zastoj.

— **Cerkev v Trnji** je dodelana. Kogar zanima stavbinstvo, naj jo pride ogledat. Malokje se dobi taka stavba, vsa iz rezanega kamenja. Manjka nam še notranja oprava. Upamo, da se nas še kak dobrotnik spomni s kakim milodarom. Njih Veličanstvo Francišek Jožef I. daroval 200 kron. G. J. Hruša Hofgestütmeister povodom imenovanja častnega občana pa 100 kron. Velespoštovani g. Francišek Križaj, lesni trgovec v Št. Petru nam je razrezal les za cerkev zastoj. Bodi vsem dobrotnikom izrečena iskrena zahvala.

Dolenjske novice.

Ribniški novičar.

† **Novo mašo bo pel** v dekanijiški cerkvi v Ribnici g. Vladimir Prijatelj v nedeljo, 21. avgusta.

† **Nad sv. razpelom se je znosil** pri nas neki star mizar, dasi Križani ni prav nič kriv njegovih neugodnih razmer, pač pa on sam. Bomo videli, kako bo sodnija liberalnega pristaša kaznovala.

† **Staro pesem pojó naši pezdirniki.** Kdaj smo že slišali, kako naročajo naši liberalci duhovnikom, naj vendar poučé šolsko mladino in odrasle v cerkvi, da se ne sme krasti sadje po vrtovih. Ko bi liberalci hodili v cerkev h krščanskim naukom, bi se lahko uverili, da duhovščina vrši svojo dolžnost. Zunaj cerkve ji pa tako ne pustite nobene veljati. Zato se obrnite s svojo sveto jezo k policajem in žandarjem. Sicer je pa to, če kdo pobere kak sad, vendar le pezdir proti kraji, katero izvršuje naša podla liberalna mladina na časti naše duhovščine in drugih zaslužnih mož. Tem navijte ušesa, gospodje pezdirniki! France in Nace, tu je vajino polje, duhovščina bo že brez vaju vedela, kaj ima storiti.

† **Suša** je bila tudi pri nas že huda. Zadnje dni dobili smo nekoliko hladila izpod neba. Na vse kraje je hitelo ljudstvo v procesijah prosit pomoči v svoji stiski. Saj je bila škoda dan za dnem občutnejša. Nesramna podlost naših liberalnih otročajeve je pač, se v času stiske norčevati iz molitve, ljudstva in svetih maš. Ako ima kmet tako veliko škodo, se liberelec norčuje iz njega, ako se pa kak živež za par vinarjev podraži, onda pa „škric“ javka v vseh časopisih in moleduje na vseh straneh.

† **Da ga ni sram!** Učitelj Zupančič iz Dolenje vasi je v komedijanta oblečen z bobnom klical ljudi na ribniško veselico. Učitelj naj vendar pomisli, da gledajo otroci nanj kot na svojega predstojnika in kako čuvstvo jih mora prevzeti, ko ga vidijo — šemo.

† **Da so res še otroci** ribniški liberalni dopisovalci, pokazalo se je ob ribniški veselici. Dva izmed njih sta se izgubila in nista našla domu in sta silila zgodaj zjutraj v tuje hiše. Izgubé se v tako malem kraju kakor je Ribnica, vendarle — otroci. Ali je pa slaba glava, ali pa slaba pijača, ali pa preobilna pijača tega kriva bila.

† **Grozno moder** je župan v Brežah pri Ribnici. Iz njegovih ust so potekle besede: „Mladina je zmiraj plesala, naj pa še zdaj.“ No, ni on prvi in tudi zadnji ne, ki je to govoril. Toda pregovor pravi: „Karkršen mož, take so pa besede.“ Tudi jaz sem že slišal ljudi tako govoriti, toda pametnega pa še nobenega ne. Moja sodba o plesu je pa taka-le: Pridna plesavka, kesna dekla.

Dober plesavec, slab sin. Urna plesavka, nepokorna hči. Vesela plesavka, zanikrna mati. Krčmar, ki ima rad ples, slab kristjan. Gospodar, ki dopušča ples v svoji hiši, slab oče. Otroci, ki jih rodi ples, so v sramoto domači hiši, v žalost dušnemu pastirju, v nečast župniji, v škodo občini. Ali na brežansko županstvo ne dohajajo iz vseh mogočnih „špitalov“ tirjatve za pokritje stroškov? In za koga?! Navadno za one, ki so mnogo preplesali v mladosti in za njihove nezakonske otroke.

† **Sam sebe za nos prijel** je Ivo Rus iz Travnika na gasilski slavnosti v Prigorici. Ena „kunšt“ je že na gasilsko slavnost spraviti župnika iz Loškega potoka. O njem je govoril Ivo Rus, hvalil ga na vse pretege: v vseh ozirih izvrsten duhovnik, brez vsake hibe v svojem stanu. Le en „tadel“ je našlo Rusovo bistro oko nad njim: V politiko se meša. Vprašam vas Ivo, kdo pa je že tolikrat sramotil našega župnika v časopisih radi čisto nepolitičnih stvari? Ali je to značajno? Pred inteligentno javnostjo sramotite župnika, pred gasilci pa hvalite na moč. In hiba naj bo, ako se tako izboren mož bavi s politiko. Ako se že vsaka duševna pokveka sme prosto mešati v politiko, pa bi se naj štelo v zlo možu, ki ve stokrat več, kot vsi potoški politiki z vami vred.

† **To so gledali** Dobropoljci ono nedeljo v cerkvi, ko so oklicali sivoglavega nadučitelja Engelmana z vdovo Ranzinger in ne — s Kadunčevo Pepo.

† **Popravek.** Sporočili smo, da nas bodo gosp. nadučitelj Engelman zapustili, pa nas ne bodo, ker niso dobili Šmartnega pri Litiji.

† **Iz robarskega Kota.** Dne 30. julija t. l. smo imeli jako slovesen pogreb, ko smo spremili najstarejšega fanta k zadnjemu počitku. Star je bil 86 let, krepak do zadnjega časa. Bil je v svojem času pri vojaki in skozi 14 let ni videl svoje rojstne hiše. Ko je prišel domov, je marljivo delal, da je precej premoženja zapustil svojemu bratu. Lansko leto se je vpisal v izobraževalno društvo s prispevkom 20 K. Zato ga je tudi skoraj vse društvo z gorečimi svečami in moleč rožni venec spremilo k zadnjemu počitku. Pevsko društvo mu je zapelo tri žalostinke, in sicer pred domačo hišo, v cerkvi in na pokopališču. N. v m. p.

† **Robarska deklška Marijina družba** dobro napreduje; dekleta vedno pristopajo. Tako je lepo, dekleta le naprej! Če Bog dá, bo tudi mladeniška Marijina družba kmalu ustanovljena.

† **Pevski zbor** žaluje po svojem voditelju, ki je odšel k vojaškim vajam za štiri tedne. Tudi cerkvene orglje žalujejo, tako da ne dajo nobenega glasu. Tudi naše izobraževalno društvo je bilo odposlalo 54 mož

in mladeničev na Brezje k materi Božji, ki ne bodo kmalu pozabili lepih ur, ki so jih gori preživali.

Iz litijskega okraja.

† V Zagorju je 2. avgusta ubil konj kovača Jožefa Juvana, ko ga je ta podkoval. Bil je precej mrtev. Zapustil je vdovo in štiri nepreskrbljene otroke.

† Iz Št. Lamberta se nam poroča. V soboto 80. julija smo imeli sklep šolskega leta. Obenem pa smo obhajali 25 letnico, odkar je naša šola postala javna. Slovesnost se je vršila v šolskem poslopju. Prav lepo je bilo in zanimivo; zraven so bili tudi stariši. Ob koncu se je razdelilo otrokom pecivo.

† Za nadučitelja v Šmartnem je imenovan gosp. Mihael Debelak, doslej začasni vodja v Zagorju.

† Toča je precej škode naredila v Štangi in v Vintarjevcu v torek zvečer ob 8. uri, dne 9. avgusta. Uničila je ajdo in zlasti občutno zadela vinske gorice pri Sv. večeri, na Hribu in Podrojami.

† Suša je vladala po celem okraju. Hodili so v procesijah prosit dežja. 9. in 10. avgusta je namočilo.

† Stoletnico avstrijskega cesarstva z zahvalno službo božjo so praznovali slovesno v Litiji na Veliki Šmaren.

† Cestni odbor se pozivlja, naj na potu proti Štangi pokaže eno „roko“, da ne bodo tujci zahajali na Prežganje mesto v Štango.

Belokranjske novice.

† Tatu so dobili. Poročal je že parkrat „Domoljub“, da so tatovi kradli krave v Metliki in okolici. Tat je bil domačin; sedaj jo je skupil. Ujeli so ga in ga natepli. Umoril je baje tudi nekega človeka pred leti v Kulju. Sedaj čaka svojega plačila. Doma je iz Radovič.

† Obrtni dom so sezidali v Metliki. Ljudje pravijo, da je skažena ta stavba. Da bi bil le res ta dom tudi dom, kjer bi se gojila prava združna misel po načelih pravice in resnice! Upamo!

† Veselico bode napravil pevski zbor v Metliki pod vodstvom vrlega organista dne 21. avgusta na vrtu g. Ivanetiča na Hribu v Metliki. Pridite prijatelji lepega petja na to veselico, boste slišali, kaj premore dobra volja vnetega pevovodje in kaj zmorejo tudi dekleta in vrli kmetski mladeniči!

† V Semiču se govori mnogo o neki ljudski šoli in o naklonjenosti ljubljanskih nemškutarjev do nemške šole. Poslanci pozor! Naši otroci morajo ostati slovenskega korena — ne izdajice!

† Radovedneži. Ob Kulpi baje iščejo tistega, ki piše v Slovenca in Domoljuba —

žandarji. Mi pa povemo, da ni eden sam, a jih je med nami več, ki znajo pisati to, kar je res.

† Nagode gre. Srečno pot! Veter nese Nagodeta — ž njim želi metliška reta — Servus!

Iz drugih krajev Dolenjske.

† Dolenjska dekleta na Zaplaz! Dne 29. avgusta bodo na Zaplazu dolenjske Marijine družbe obhajale 50letni jubilej razglašanja Marijinega brezmadežnega spočetja. Par let že so dekleta od vseh strani romale na prijazni Zaplaz. Lepi, veličastni so bili ti shodi. Letos pojdite še v obilnejšem številu. Poskrbelo se bo za spovednike da bode mnoge tudi sv. zakramente lahko prejele. Vse slavi letos Marijo brezmadežno, prav, da tudi Ve ne zaostanete. Program za skupno romanje Marijinih dekliških družb na Zaplaz dne 29. avgusta t. l. je sledeči: Družbe naj se zbero na Čatežu vsaj do pol 9. dopoldne. Ob pol 9. bo zadnja sv. maša. Sv. obhajilo naj opravijo dekleta prej, zadnje so lahko še med to sv. mašo obhajane. Ob 9. ima kratek nagovor č. g. šentjanški kapelan Stržaj. Po govoru se takoj razvije spreved proti Zaplazu. Družbe naj imajo seboj svoje zastave in bandera. V sprevedu naj se moli ali poje. Na Zaplazu bode pridigoval č. gosp. misijonar iz družbe Jezusove pater Žužek. Nato je slovesna sv. maša in po njej pete litanije. Petje na Zaplazu preskrbi čateška Mar. družba. Ker se bo posebno daljnim mudilo, zato bodo litanije takoj po slovesni sv. maši. — Oklic v št. 14 „Bogoljuba“ spreminjamo v toliko, da se v nedeljo popoldne na Čatežu ne bo spovedovalo. Zato naj dekleta spoved opravijo doma, in v nedeljo popoldan naj ne hodijo na Čatež, ker ne bo mogoče dobiti prenočišč. Čast. gg. vodnike prosimo, da to posebno poudarjajo. Tudi v pondeljek jutraj jih ne bo moglo biti prav veliko pri spovedi. Vsaka družba naj tudi takoj o prihodu na Čatež pove domačemu župniku število onih, ki hočejo biti pri sv. obhajilu. Shod se vrši ob vsakem vremenu.

† Iz Dobrniča. Tudi pri nas smo se začeli razvijati in to v dobrem krščanskem duhu. Lansko leto se je pri nas ustanovila Marijina družba za dekleta in presvetli knezoškof so kar 150 deklet naenkrat sprejeli v to za današnje čase prepotrebno družbo. Jeseni smo pa ustanovili izobraževalno društvo kjer se zbiramo ter dobre in koristne čas-nike ter knjige prebiramo. O sv. Petru smo pa imeli sv. misijon, ki se je z najboljšim uspehom izvršil. Res je tudi pri nas troje zgag, kakor jih je drugod še več, ki niso zadovoljni s tem krščanskim napredkom; zlasti misijon jim je bil trn v peti. V svoji

umazani cunji nam celo očitajo, da smo osem dni lenobo pasli v cerkvi, namesto, da bi bili delali. Se pač vidi, da so ravno taki lažnjivci kot njihovi ljubljanski bratci ali pa tako zabiti, da še računati ne znajo; med osmimi dnevi misijona ste bili dve nedelji in en praznik, torej samo 5 delavnih dni. Ne pa se malo zmenimo zanje; mi gremo svojo pot naprej in se ne zmenimo za tako lajanje. Tisti, ki se bo enkrat bridko kesal, ne bomo mi! — Poročati moram pa tudi o bridki izkušnji, ki nam jo je Bog poslal. Komaj so misijonarji odšli, so prihruli črni oblaki in vsuli na našo župnijo tako debelo točo, da take še stari ljudje ne pomnijo. Uničila je skoro ves pridelek. Toda tudi po tej hudi poskušnji se z zaupanjem obračamo k njemu gori v nebesa in od Njega pričakujemo pomoči in tolažbe.

† Šmihe! predmestje Suhe Krajne, ima v občie znano slabo in premalo cerkev. Lotili smo se dela. Žgali smo apno za zgradbo nove cerkve, ter ga srečno domu spravili. Z veselim srcem si moral ljudi opazovati, kako marljivo so delali in vozili. Imeli smo namen pričeti z novo zgradbo že prihodnje spomlad. Pa človek obrača, Bog pa obrne. Obiskala nas je strašna suša. Rastlinstvo na polji se nam je do malega posušilo, trava je zgorela. S tužnim obrazom gledamo v prihodnost. Manjkalo bode živeža ljudem in živini, ne bode dohodka. Pomoči ne bo od nobene strani. Ljudstvo bi gotovo kar vrelo proti Ameriki, ko bi se tam kaj zaslužilo, pa je menda še slabše ko pri nas. V smislu sinodalnih določb je bil na praznik sv. Ane 26. t. m. za matere vse dekanije poduk. Priromalo je k sv. Ani prav obilo mater. Poduk je imel č. g. župnik ajdovski.

† Kurešček. (Petindvajsetlet. mašništva.) Obhajali smo to slavnost v naši cerkvi, posvečeni preblazeni Devici Mariji. Ob 10. uri je šla procesija iz duhovniške hiše v cerkev; glasno pritrkavanje zvonov in krasno petje izvrstnih kureških deklet je spremljevalo spreved. Pred tronom kureške Matere Božje zapoje srebrnomašnik, častiti gospod Franc Nachtigall, premilo pesmico: Marija Mati ljubljenca, oj bod' češčena Ti! Nato sledi zahvalnica, za tem slavnostni govor na prižnici in slavnostna sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Krasno petje navdušenih kureških deklet je povzdigovalo pobožnost ogromne množice vernikov, ne samo iz domače duhovnije tudi iz ptujih župnij. Popoldne ob 4. uri so bile litanije pevane od srebrnomašnika in od častitega golskega župnika, kateri je privedel ogromno procesijo svojih župljanov na Kurešček, da bi sprosil na priprošnjo preblazene Device Marije potrebni dež od večnega Boga.

Na Kureščku imamo v letu pet cerkvenih shodov: velikonočni in binkoštni

pondeljek, tretjo nedeljo po veliki noči, angleško in nedeljo pred vsemi svetniki.

Želeti bi bilo, da bi se teh romarskih božjih potov vdeležili tudi romarji iz ptujih fará široko naokoli. Pohvalno omenimo na tem mestu dične ljubljanske naše dobrotnike za našo cerkvico. Jako veliko so nam darovali, za kar jih plati Ti, nebeška sv. Matil! Zakaj iz središča Slovenskega dokaj radi prihajajo vsako leto romarji na prijazni holmec naš, se priporočat, pozdravljat in slavit našo nebeško Mater, preusm. Dev. Marijo.

devlje torba na glavo. — Kajne g. „Narodov poročevalec: politična torba je pa še hujša, kakor ona iz „drātu“? — Toliko za enkrat. Pero pa imamo še namočeno.

Gorenjske novice.

* Tepeži in napadi med delavci pri gradbi nove železnice niso nič nenavadnega, zlasti ob plačilnih dnevih. Dne 30. m. m. ponoči je šlo več tolminskih delavcev po cesti

Na Hrušici so napadli fantje minerja Fr. Guggenbergerja in Petra Braša. Guggenberger je dobil tak udarec po glavi, da je umrl. Delavec Geramo Belinger je pa dobil v neki gostilni več ran z nožem in je težko ranjen.

* Ponesrečil se je pri delu v tunelu na Hrušici Jakob Leben. Kamenje mu je zdrobilo nogo.

* Kap je zadela 47 letnega posestnika Fr. Jamnika iz Podreč, okraj Kranj, ko je lezel po lesenih stopnicah v prvo nadstropje. Padel je brčkone zadet od kapi po stopnicah in na mestu umrl.

* Strupeni plini v bohinjskem predoru. Vsled velike vročine je v predoru veliko slabega zraka, ker se ne da uspešno zračiti. Vsled koksa, s katerim kurijo v lokomotivah, je ves predor napolnjen s strupenim vzduhom. Pred kratkim je nad sto delavcev obležalo nezavestnih, katere so deloma odnesli, deloma odpeljali iz predora. Oba zdravnika sta imela z bolniki obilo posla. Ko so nezavestne pripeljali iz predora, so čakali zunaj žene in otroci, ki so pri pogledu na svoje zagnali obupen krik.

* Nova železniška proga med Jesenicami in Celovcem bo skoro gotovo otvorena 1. oktobra 1905.

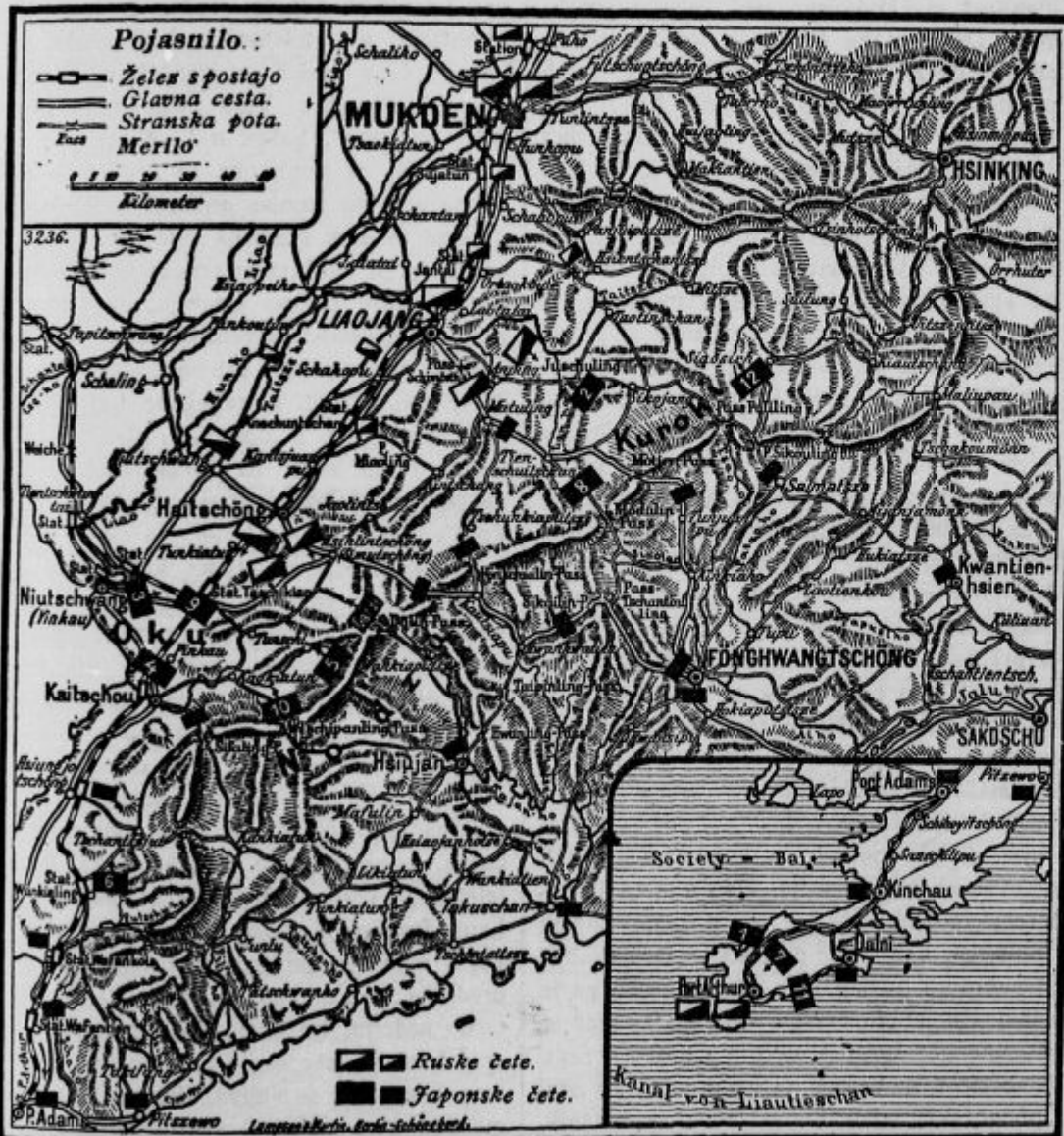
* Petindvajsetletnico mašništva so obhajali letošnji srebrnomašniki dne 3. avgusta na Breznici. Vsa vas je bila za to lepo slavnost okrašena s slavlom in zastavami. Na predvečer slavnosti so napravili Brezničani lepo podoknico na čast srebrnomašnikom. Drugi dan je bila zjutraj pri črni maši ob desetih pri veliki maši cerkev polno ljudstva. Ganljivo je bilo slišati, ko so srebrnomašniki s čvrstim glasom zapeli zahvalnico. Marijina družba je priredila srebrnomašnikom malo veselico in čestitko. Med obedom je prišla čestitat šolska mladina iz Zabreznice. Bil je ta dan vesel praznik za vso brezniško faro.

* Otvoritev Aljaževega doma v Vratih se je izvršila dne 7. avgusta na najslajnejši način. K otvoritvi se je zbralo nad 600 turistov, med katerimi je bilo mnogo Čehov. Sv. mašo je na prostem daroval častiti g. Janko Mlakar ter je tudi dom blagoslovil. Pri slavnosti so peli dovški pevci pod vodstvom c. g. župnika Aljaža.

* Gasilno društvo v Kranju je obhajalo dne 7. avgusta petindvajsetletnico. Slavnost, katere se je udeležilo več gasilnih društev iz okolice, se je prav lepo izvršila.

* Varujte se tujih agentov! Iz kamniškega okraja nam piše posestnik: Preteklo leto meseca novembra je hodil tukaj okrog neki agent ter kmetom vsiljeval srečke bančnega zavoda „Merkur“ v Stuttgartu. Agent je kmete v eni sami občini osleparil za več kot 1000 kron. Dve osebi pa sta morali še z zaporom plačati kazen, ker agent ni imek

Bojno pozorišče v Mandžuriji.

† Z Rake na Dolenjskem. Dopisniku z Rake, ki v umazanih predalih nekega slovenskega lista že parkrat stresa svojo jezo radi zadnjih občinskih volitev, povemo v odgovor samo toliko. Poznamo Vas in vemo, da vas nič bolj ne jezi kakor to, da Vam je v vseh občinskih zastopih vzeta vsaka beseda. To je, kar Vas jezi in Vam ne da miru. Godi se Vam kakor neke vrste živalim, ki prav sedaj v naših občinah trpé na kontumacu in morajo pustiti, da se jim vsak dan

v Bohinjski Bistrici mimo gostilne Josipa Mencingerja. Tu so opazili devet Italijanov, ki so nekaj skrivali v rokah. Po kratkem prepiru so se Tolminci oddaljili. Nato so pa začeli Italijani streljati iz samokresov ter ranili Andreja Murnika. Ko so orožniki prišli na pozorišče, je našla okoli ranjenega Murnika zbranih več delavcev, od Italijanov pa nobenega sledu več. — Dijaka Brugnara je napadel neki Italijan v gostilni pri Tirolcu Tisotu in mu zadal 8 cm globoko rano. —

pravice prodajati židovskih srečk. Torej varujte se tacih sleparjev.

* **Društven večer** v čast jeseniškim gostom, ki so se ob povratku z romanja iz Velesovega ustavili za nekaj ur v Kranju je priredilo ondotno izobraževalno društvo. Svirali so izborna jeseniški tamburaši, za krasno petje sta skrbela kranjski mešani in jeseniški moški zbor.

* **Na Vranji peči** je bila 24. julija nova maša. Pel jo je g. Jernej Podbevšek. To je prva nova maša na Vranji peči, odkar župnija obstoji. Drugi vranjepeški rojak gospod I. Borštnar je imel novo mašo dné 31. julija v Zlatem polju.

* **Napadel je** v Javoršicah pri Kamniku neki Kapelj Franceta Novaka, ko je le ta spremljal starše svoje žene z žeganja domov. Novak ima dvakrat prebodeno roko in nevarne rane s kolom po glavi.

* **Zminec pri Škofji Loki.** Dné 9. t. m. popoldne ob 3. nas je obiskala silna nevihta z bliskom, grmenjem in točo. V Lubniku je završalo, kakor bi začel stresati orehe in vsula se je toča. Kakor navadno ni šla posebno na široko, ampak izbrala si je navadno pot čez Gabrovo in Breznico, Zminec, Bodovlje, sv. Barbaro in dalje čez Soro na Sorško polje. Vse te vasi so hudo prizadete, poljski pridelki, kar jih je bilo zunaj, so vsi vničeni.

* **V Škofji Loki** so aretirali pekarskega pomočnika Ivana Schusta radi bogokletstva in motenja vere. Proklinjal je na vsakovrstne načine Boga in Mater božjo. Še celo pri aretaciji se je vršel na tla ter preklinjal.

* **Kača v črevljih.** Neki gostilničar v Trbovljah je hotel zjutraj obuti črevlje, kar naenkrat skočila je iz črevlja kača. K sreči je bila — belouška. Vzlic temu se je mož silno prestrašil.

* **Kap je zadela dné 31. julija** 47letnega posestnika Franca Jamnika iz Podreč, okraj Kranj, v hiši posestnika Sustaršiča, ko je lezel po lesenih stopnjicah v prvo nadstropje. Padel je brčkone zadet od kapi po stopnjicah ter na mestu umrl.

* **Volitev župana v Cirčičah.** Dné 1. avgusta je bila v Kranju volitev občinskega predstojništva za županstvo Hrastje (Cirčiče). Za župana je bil izvoljen Janez Brodar iz Hrastja, za svetovalca pa Janez Mrak iz Cirčič in Franc Rozman s Prebačevega. Slava vrlim katoliško-narodnim možem! V edinosti je moč!

* **Prelepa predstava** je bila v nedeljo, dne 24. julija v Domžalah v proslavo Marijinega jubileja. To je bila sploh prva predstava v Domžalah doslej. Program je bil res izbran in gré vse zasluga gosp. beneficijatu F. Berniku, ki nam je s petjem in igro podal res nekaj krasnega. Gosp. lesni trgovec F. Ravnikar je dal svojo obširno shrambo

za les na razpolago, za kar mu bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala. Samo na ta način se je mogla veselica v tolikem obsegu vršiti. Petje je bilo izberno, saj je je vodil pravi pevovodja, ki ima srce in veselje za glasbo. Igra „Lurška pastirica“ je pa po sodbi visokošolcev krasno vzpela. Vrlo dobro so igrale grofinja, Zofka, Otilija, Lojza, Barba, županja in druge. Tudi Katinka Jančigajeva je dobro govorila prolog. Oseb se je udeležilo 600 in vstopnine je prišlo 310 kron. Pač veliko za predstavo na deželi. Zopet kmalu kaj!

* **Iz Čemšenika.** Predno začnem kovati svoj dopis, moram nekaj pripomniti. Nekdo je rekel, da živiva „samotar na Jablaniku“ in „Podgorci“ med seboj v sovraštvu. Da naju ne bodo po krivem sodili, povem, da živiva v najlepšem medsebojnem prijateljstvu. Če drug d ugemu katero poveva, storiva to iz same ljubezni. Dragi moj sosed, odpustiva onemu, ki naju je imel za medsebojna sovražnika; potrpeti morava, ni drugače: „potrpljenje je božja mast“, s tem se tolaživa. Vsa čast vam, Šentlambertčani, da ste ustanovili bratovščino treznosti, ki šteje 13 udov. Podgorci, vzemite si jih za vzgled! Kaže se že tudi lepi uspeh te bratovščine: neka oseba je preje prevečkrat zvrnila kozarec, z žganjem napolnjen, odkar je pa ustopila med trezne duše, je pa nikdo ne pripravi, da bi pila „ta kratkega“. Seveda se tudi meni zdi številka 13 nekoliko nerodna; pa poglej: 13 jih je volilo pri zadnji deželnozborski volitvi v Št. Goterdu liberalnega kandidata, pa je pogorel, na Jesenicah je pri neki volitvi volivec z vsopredno številko 13 prvi oddal glas za liberalca, ki je pa zmrznil, v Ljubljani zapaziš na nekdanji nesramni hiši zopet številko 13; tudi ta „svinjak“ je zadela žalostna usoda No, da imaš le upanje na višjo „cifro“. — Vprašuješ me po „pulfru“, s katerim bi se dali predramiti tvoji sosedje. Prav rad bi Ti postregel ž njim, ali jaz ne poznam boljših „pulferc“, kakor Ti: pohvala v „Domoljubu“ je nekoliko pomagala. „Zdaj moramo pa že ustanoviti izobraževalno društvo, ko nas še v „cajtenge“ devajo,“ tako je odgovoril Šentlambertčan na besede „Domoljuba“. Po moji „podgorski“ misli Ti, jablanski puščavnik, preveč zdihuješ, ko pišeš: „Mi živimo življenje brez življenja! Umiramo!“ Glej, tvoji sosedje so še pred kratkim prisegli na evangelij liberalnega „Rodoljuba“; zdaj, hvala Bogu, so zavrgli tega lisjaka, in med nje prihaja nad 22 Domoljubov, pred 3 leti komaj kaki 3. Lepi napredek! Gotovo ti, blaga duša, veliko moliš zanje v samoti in prav imaš; „za žive in mrtve Boga prositi“, je sedmo dušno delo usmiljenja. Ker so se torej Šentlambertčani v kratkem tako poboljšali, se Ti po krivici čez nje pritožuješ, kakor

jaz mislim. Ne vem, ali tvoj „rešpeklin“ slabo „špila“, ali pa Ti bolj povrh opazuješ nanj. — Tudi mi ne gre v glavo, — Podgorcu, da tožiš o občinskih cestah — samotar; kajti samotarji ne hodijo po svetu, ne potrebujejo cest, le tiho samoto ljubijo. Ker je torej samota tvoj dom, tvoja prijateljica, kako moreš ovohati občinska pota in vse, kar manjka po njih in kar imajo preveč. Seveda s svojim rešpeklinom vse „izvrstno“ vidiš, s telefonom pa natanko slišiš. To pa ni kar tako ali tako, kajne Podgorci; nam se sline cede po takem „špasu“. To je edina tolažba zame, da zlata duša, jablanski samotar, meni pokaže ali celo posodi te šmen-tane „čačke“. Klobuk z glave, ljudje božji pod Jelenovim rogom, kadar srečamo tega samotarja, ker telefon je bolj redka pri-kazen: še v mestih ga pogrešajo, samotar ga pa le premore. Veste, telefon je ravno tako „uštiman“, kakor naš „mijav“, na rep mu stopiš, pa zamijavka na drugem koncu, — na jednom koncu govoriš v telefon na drugem pa sam ponavlja iste besede. — V soboto pred velikim šmarnom so naše Podgorke pekle pridno štruklje, da smo se ž njimi „potroštali“ na veliki šmaren, ko praznujemo praznik naše patrone, Marije vnebevzete. Saj pa tudi potrebujemo kaj boljšega za usta zdaj, ko hodimo našo planino „brit“. Visok je Jablanik, pa čemšeniška planina ga poseka; tako je strma, da moramo pri košnji devati „kramžarje“ na svoje čevlje. to je take železne kaveljčke, katere zasajamo v zemljo, da nam ne izpodleti ter nam ni treba z lastnim telesom premeriti planine od vrha do tal, kar ni ravno prijetno za naše podgorske kosti; kajne, me razumeš. Še bolj pa nam dela preglavico planina na štajerski strani. 4 leta jo že dele, pa je še niso razdelili. Kaj praviš, samotar, ali je planina tako velika, ali je gospoda tako počasna, kako Ti kaže rešpeklin, kaj govori telefon. — Veliko potrpežljivost imajo v Ljubljani dragi moj sosed, če ne bo romal ta-le dopis izpod Jelenovega roga v koš gospoda urednika: srečno pot mu želim.* Na kvaterno nedeljo, ko boste Šentlambertčani lomili štruklje, ker boste praznovali god svetega Lamberta, se vidiva. Pokazal in posodil mi boš svoj imenitni rešpeklin in telefon. Torej na svidenje — pri štrukljih.

Podgorci.

* **Iz Mengša.** Dve prelepi slavnosti smo imeli v kratkem času. Dne 7. avgusta je daroval novo mašo preč. gosp. Ivan Hribar, tukajšnji rojak. Pridigoval mu je č. g. dekan Anton Koblar. Mengiški fantje so postavili pet krasnih slavolokov Popoldan je gospod

* Za enkrat naj bo še — zgovorni Podgorci. Odslej pa, ko sta si s sosedom izpračala vest, želi uredništvo, da se bolj ob kratkem pomenita — da tudi drugi sosedje lažje pridejo na vrsto. Sicer pa hvala in Bog Vas živi! Uredn.

novomašnik povabil na svoj dom nad 200 svatov. Bog živi njegovo delovanje v prelepi zeleni Štajerski! — Na Veliki Šmaren smo imeli zopet prelepo slavnost. Prevzvišeni knezoškof so blagoslovili novi zastavi Marijinih družb. Upamo, da kaj več o tem prinese „Bogoljub“.

Drobtine.

Obletnica Pijeve izvolitve. Dne 4. avgusta je preteklo leto, odkar je bil izvoljen za papeža Pij X. Po smrti Leonovi je ves svet z napeto pozornostjo sledil dogodkom v konklavu. Vseh oči so bile obrnjene na Vatikan in so pričakovali, koga izvoli kardinalski zbor za naslednika sv. Petru. Izvoljen je bil kmečki sin, mož iz ljudstva, ki ima srce za ljudstvo. Že ta izvolitev je bila značilen dogodek. Preteklo je eno leto in v tem letu smo videli, kako sveti oče kot pravi dušni pastir zbira vernike okoli sebe in jim pridiguje ne le v svetlih sobanah vatikanskih, ampak on zbira okoli sebe tudi množice na vatikanskih dvoriščih. Videli smo, kako so prihajali zastopniki vseh narodov iz vseh delov sveta, da se mu poklonijo in si izprosijo njegovega blagoslova. Slišali smo iz prvih njegovih okrožnic očetovski glas, ki kliče: „Vse prenoviti v Kristusu!“ To je njegov edini namen, in vse kar dela, stori po tem geslu. Njegova glavna skrb je, da reformira, kar je tuintam zboljšanja potrebnega v cerkvenem življenju. Posebno v Italiji se zelo pozna njegova reformatična roka, ki dela po malem, praktično, in zato tem uspešneje. Iz zadnjih dni moramo zabeležiti pismo, s katerim poravnava prepire v katoliški organizaciji italijanski. Pa tudi sovražna roka ne miruje. Francija, ki ječi pod jarmom tiranske framasonske stranke, trga zadnje vezi, ki jo vežejo do prestola svetega Petra. Svobodnjaki so tam zatrli svobodo vesti, pokopali svobodo združevanja, potlačili celo svobodo privatnega verskega življenja. In papež danes lahko reče Francozom, da niti z besedico ni zakrivil ničesar proti njim. In ako zdaj francoska vlada rohni, da je dobila povod za odpoved konkordata, mora ves svet pri tem sporu soditi, da je papež prišel v nasprotje s framasoni, ker je varoval poštenost in čistost krščanskega življenja proti nevrednežem. Tukaj ni cerkev segla v svetne stvari, ampak svetna oblast je z brezbožno roko posegla v čisto duhovne stvari. Tako bo tudi razpor s Francijo, kateri zaključuje prvo leto Pijevega papeževanja, le še višje dvignil ugled svetega očeta, kot branitelja poštenosti in krščanske svobode. Naj vlada še mnogo let!

Stoletnica, odkar si je cesar Franc prišel naslov avstrijskega cesarja, se je

praznovala v ljubljanski stolnici 15. avgusta s slovesno službo božjo in z zahvalno pesmijo.

Vlak ubil rojaka v Ameriki. Iz Monongahela City, Pa., se poroča, da se je tamkaj ponesrečil rojak Andrej Retelj, ko je šel 15. julija na delo v rov po železniški progi. Vlaku, kateri je privozil za hrbtom, se ni mogel pravočasno umakniti in tako ga je zadel v hrbet, da je daleč odletel. Zadobil je na glavi smrtno poškodbo, vsled katere je par ur pozneje v bolnišnici umrl. Doma je iz Črmošnjic na Dolenjskem, kjer ostavlja mater.

Strašna nesreča na državnem kolodvoru. Dne 11. avgusta je bil povožen na državnem kolodvoru zapisovalec vozov Jožef Vidic. Sedem vozov je šlo preko njega. Očividno si je hotel pomagati, ker je bil najprej poškodovan na gorenjem delu života, potem pa še na spodnjem. Odtrgalo mu je obe nogi, ki sta le na koži viseli na telesu. Vidic je prišel šele 1. t. m. v Ljubljano iz Domžal, kjer je zamenjal službo. Bil je z rešilnim vozom prepeljan v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Zapušča šest nepreskrbljenih otrok.

En meter dolgi fižolovi stroki so zrastle na vrtu trgovskega vrtnarja gospoda Iva na Goričana na Poljanskem nasipu št. 16. v Ljubljani. G. Goričan ima na svojem vrtu 40 drogov, na katerem rastejo tako dolgi stroki.

Šmohor v ognju. Iz Beljaka poročajo, da je dne 8. avgusta pričel goreti trg Šmohor v Ziljski dolini. Streha cerkve se je udrla. Več kot sto hiš je pogorelo. Tudi poštni urad je postal žrtev ognja. Pravijo, da so zažgali berači. Iz Beljaka je šel na pomoč posebni vlak gasilcev.

Požigalca so linčali. Iz Temišvara poročajo: Prebivalci občine Tekes so bili zelo razburjeni radi čestih požarov. Minoli teden so zapazali s polja se vračajoči kmetje Konstantina Szaicsa, ki je zažigal na dvorišču svojega soseda dva snopa slame. Del kmetov je pogasil ogenj, drugi pa so streljali za beguncem. Ko se je od več strelav zadet zgrudil na tla, so topli truplo toliko časa, da je bilo vse zbito. Raditega se je že pričela preiskava.

3640 ženitovanjskih ponudb v enem mesecu je imela Američanka Jane Davis. Nastaviti je morala posebnega tajnika, da je sprejemal snubce. Vsakdo bo mislil, da je ta gospodična gotovo prav lepa. Toda bolj ko njena lepota, privlačuje snubce 25 milijonov, katere ji je zapustil njen oče.

Žena v ruskem pregovoru. Zanimivo je poslušati, kaj pravijo ruski narodni pregovori o ženi. Rus pravi: „Kdor pritrjuje ženi, ne bo doživel ničesar dobrega.“ — „Žena brez strahu je drznejša ko koza.“ —

„Ljubi ženo, ko svojo dušo in tresi jo, ko sadno drevje.“ — „Ženska pot je od ognjišča do praga.“ — „Dve ženi tvorita zbor, tri pekel.“ — „Ženska glava je kakor tartarska denarnica.“ — „Okoli ženske laži ne moreš jahati niti na prešiču.“ — „Pri ženski in pijancu so solze po ceni.“ — „Kamor ne pride hudič, pošlje ženske.“ — „Zblaznel je in se oženil, zavedel se je in se obesil.“ — „Na polju te goljufa konj, doma žena.“ — „Tepi kožuh in bo gorkejši, tepi ženo in bo zvestejša.“

Nova bolezen. Kakor poročajo, sta primarij štirskve bolnice dr. Klotz in dr. E. Genea opazila pri 30 osebah neko novo nalezljivo bolezen. Bolezen je zelo podobna influenci. Bolnika boli glava, nato ga trese dva do tri dni mrzlica. S tem je združeno pomanjkanje teka in vnetje vratu.

Posestva evropskih držav v tujni. Ker zavzema dandanes v svetovni politiki prvo mesto kolonijalno vprašanje in se je radi tega tudi več ali manj izcimila sedanja rusko-japonska vojna, hočem podati tu sestavljen pregled o posestvih posameznih evropskih vlastij v inozemstvu. Največ sveta imajo Angleži. Njihove kolonije leže po vseh delih sveta, kojega peti del, to je Avstralija, je skoro do malega vsa pod njihovo oblastjo. Skupno ozemlje angleško je približno trikrat tolikšno, kakor vsa Evropa in meri 27 milijonov km² ter ima 360 milijonov ljudi. Po velikosti zemlje stoji takoj na drugem mestu ruska posest v Aziji. Da ni tako malo obljudena, štela bi zatrdno najmanj 200 milj. ljudi, tako pa biva v teh prostranih krajih le blizu 25 milj. ruskih podanikov. Za Rusijo imajo največ kolonij Francozi, ki so pa raztresene po Aziji, Afriki, Ameriki in po Avstraliji. Vse te dežele obsegajo malo več zemlje kakor vsa Evropa brez Rusije, prebivavcev pa imajo 45 milijonov. Tudi Turčin se lahko baha z velikim posestvom, kajti njegova je vsa prednja ali Mala Azija, Arabija ter severovzhodni rob Afrike z Egiptom. S svojo znano turško kulturo osrečuje 17 milijonov revežev. Najbližje turškim po velikosti so nemške kolonije v Afriki, Avstraliji in sedaj v Aziji Kiaučau, kar znaša skupno 2,6 milj. km² z 9,3 ljudmi. Portugalska in Nizozemska ste sicer majhni državi, a v vrsti kolonijalnih držav zavzemati dokaj častno mesto. Portugalska ima največ sveta v Afriki in nekaj tudi v Aziji. Celokupno portugalsko last beležimo z 2,1 milj. km² in 15 milj. podložnikov. Nizozemski svet v Aziji, Ameriki in Avstraliji meri istotako ko portugalski, a ima za 20 milijonov duš več. Manj v poštev prideta Italija in Španija, prva s svojo afriško posestjo, ki je blizu tako velika kakor Ogrska brez Hrvaške in Sedmograške, a ima samo 195.000 črncev, Španija pa trohico

zemlje, ki ni dosti večja od naše Kranjske. Po zadnji španski vojski igrajo tudi Zedinjene države severoameriške v kolu kolonijalnih držav precej važno vlogo, saj so ugrabile ubogim Spancem še zadnjo ped sveta v velikosti 420.000 km² z 9.600.000 ljudmi. Od vseh ljudij sveta, katerih je okoli 1550 milijonov, bi bilo torej po tej preglednici 878 milj. duš podložnih evropskim vladarjem, od Evrope neodvisnih je 672 milj.

Ženska — krvnik. V Avstriji si ne moremo misliti ženskega krvnika, dočim je zasedla na Angleškem nekdanja »lady Betty« to mesto. Bila je vdova na zelo slabem glasu. Nekoč se je vrnil njen sin kot bogatsi domov ter se pri njej kot neznanec nastanil. Ponoči ga je navede, da je njen sin, umorila in oropal. Radi tega je bila obsojena na smrt. Zjedinjeno z njo bi morali umoriti tudi več drugih zločincev. Ko pa krvnika ni bilo, ponudila se je zločinka, da obei ostale zločince, ako puste njo pri življenju. To je tudi izvršila. Kot krvnica je posebno strogo ravnala z ženskim spolom.

Maščevanje prijateljice mačk. Na Angleškem sicer ne časte mačk po božje, kakor v starem Egiptu, vendar jih pa dosti bolj negujejo kot pri nas. Tam imajo še celo napravljene bolnice in domove za mačke brez gospodarjev. Toda tako, kakor je ravnala neka mis Terrill, stara devica iz Truro, ravna malokdo. Zbrala je polagoma v svoji hiši nad 500 mačk. Kako neprijetna je bila njenim soprebivalcem tako mnogoštevilna mačja godba, si lahko vsak sam misli. Ker ji je njen hišni gospodar odpovedal stanovanje, zažgala mu je radi tega hišo. Prišla bo radi mačk kot požigalka pred porotnike.

Splošno osrednjo zvezo proti alkoholizmu so ustanovili v Altoni. Zveza je pristopilo 20 nemških abstinentnih društev, katera štejejo 60.000 članov in 11 smernostnih časopisov z 12.000 naročniki. Zveza si je stavila sadačo, uplivati na zakonodajo in javno mnenje, nadzorovati pijače in bode ustanovila tajništvo za abstinenec. Razvila bode tudi agitacijo za abstinenčno idejo.

Napredovanje delavske stranke v Avstraliji. V Walesu v južni Avstraliji, so bile pred kratkim splošne volitve, ki so izpadle ugodno za sedanje avstralsko delavsko ministertvo. Pri teh volitvah so tudi prvič volile ženske.

Gospodinjje in služkinje na Angleškem. Iz Londona poročajo, da se je ustanovilo tam društvo gospodinj in služkinj. Na čelu »Domestic Service Union«, ki prične delovati s septembrom, stoji Alice Archer. Društvo bode imelo dva oddelka, prvi bo za gospodinjje, drugi za služkinje. Vsak oddelek voli odbor in oba odbora se bosta posvetovala o skupnih zadevah. Vse služkinje stare nad 16 let zamorejo pristopiti k temu društvu. Vsak oddelek bo zo pet razdeljen v tri razrede. Slabe gospodinjje bodo zapisovali v »rdečo knjigo«. Društvo bo urejevalo plače, delavni čas in razne pogoje. Vse članice morajo imeti službo, ako jo pa katera slučajno nima, dobi podporo iz društvene blaginje. Gospodinjje, ki so članice tega društva, bo društvo preskrbovalo s služkinjami.

Knez Uhtomsky o vojski. Neki japonski žurnalista, imenom Onishi, govoril je o vojni na sestanku novinarjev v St. Louisu z ruskim knezom Uhtomskim ki je glavni urednik »Peterburških Vvedósti.« Knez se je izrazil:

»Sedanja vojna je za obe vojujoči se državi velike škode in od nevtralnih držav bo imela samo ena velike koristi. Po sklepu miru se bosta obe državi nadalje sovražili in misel po maščevanju podedovali bodo nasledniki. To je vsega obžalovanja vredno. Vzrokov vojne je jako mnogo.«

Velik pogrešek Rusije je bil, da ni podpirala kratko pred revolucijo in po isti začetka civilizacije na Japonskem in ni dopuščala, da bi bili Japonci spoznavali resnične razmere Rusije. Anglija in Amerika sta pomagali prav mnogo Japoncem pri civilizaciji, radi tega je prišlo prav mnogo Japoncev v Ameriko in na Angleško; ti so prav dobro spoznali razmere teh držav, medsebojni promet je postal živahen, iz česar so nastali prijateljski odnošaji. Da ni tudi Rusija tako delala, obžalujem. Oni Japonci pa, ki so bili na Ruskem več časa in ki so natančno spoznali ruske razmere imajo do Rusov velike simpatije, ali škoda, da je njih število le majhno.

Drugi vzrok vojne je nasprotovanje Japoncem, da bi bili zasedli polotok Ljaotun, za časno zasedenje, oziroma ker je Rusija vzela v najem Port Artur itd. Oni, katerega zadene krivda, da se je pričelo deliti Kitajsko, je Nemčija. Le na prigovarjanje Nemčije, je Rusija tako postopala, kar se mora naravno smatrati za velik pogrešek ruski državi. Ob istem času ni imela Rusija nikake misli, da bi si bila prisvojila del Kitaja, vzlasti je bil takratni finančni minister vedno proti temu. A lepe besede Nemčije so premotile Rusijo, da je stegnila roko po pred njo ležečim plenom. To je pogrešek, katerega ni več mogoče popraviti. Dasi je Nemčija glavni krivec, da se je zmotila Rusija, ne smem biti jezen na Nemčijo, ker Rusija je sama kriva, ako je sledila nemškimi priporočilom. Tako bi bili tudi Vi sami krivi, ako bi Vam jaz sedaj ukazal, da bi skočili skozi okno in bi Vi mojemu svetu sledili.«

Ko je Onishi vprašal kneza, kaj misli on, kaj se bo zgodilo, če podleže v tej vojni Japonska, odgovoril je knez:

»Potem se polasti Rusija Mandžurije in Koreja ostane samostojna država. Ne Hokhaie, ne Sušime in sploh nikakega drugega dela japonske zemlje ne bomo od njih zahtevali, ker nam zadošča otok Sahalin. Japonska ima čez 45 milijonov prebivalcev; z deželo, ki je močno obljudena, ne moremo nič pričeti.«

Na vprašanje, kaj bi bilo, ako bi bila Rusija premagana, odgovoril je knez:

»Če tudi izženejo Ruse iz Koreje in Mandžurije, se Rusi ne udajo. Če je padlo pol milijona naših vojakov v Mandžuriji do zadnjega moža potem pošljemo zopet pol milijona vojakov, ker denarja in vojakov imamo zadosti. Za vse to potrebna sredstva poravnamo lahko sami in radi tega ni mogoče odločiti, koliko časa bo trajala vojna in kedo bo zmagovalc. Kedo zmaga, je vseeno, samo eno je gotovo, da ne bo mogoče izplačati tako velike vojne odškodnine, kakoršno je dobila Nemčija od Francoske.«

Nadalje je še rekel knez:

Resnica je, da imajo Angleži in Amerikanci velike simpatije do Japoncev in da so simpatije Nemčije deloma na japonski in deloma na ruski strani. Francozi so s svojimi simpatijami na naši strani, a nimajo nikakih misli, da bi nam z orožjem pomagali, kar pa tudi mi samoumevno nikakor ne želimo.«

Pomanjkanje krme. Osrednji svet za varstvo kmetijskih koristij je imel na Dunaju sejo ter odobril prepoved, izvažati krmo. Ob enem je zahteval, da železnice znižajo vozne tarife, da vlada dovoli kmetom primerne podpore in zniža oziroma odpiše davke. — Včeraj so se v železniškem ministertvu posvetovali zastopniki poljedeljskega, trgovskega, in notranjega ministertva. Zastopniki zasebnih železnic so obljubili, da hočejo znižati tarife od krme in nastila za prizadete kraje na Češkem, v Galiciji, Šleziji, na Moravskem, Gornjem in Spodnjem Avstrijskem. Tarife za koruzo in graščico znižajo za 15%.

Svojo teto umoril. Radi uboja so pripeljali orožniki v zaporec kr. okrajne sodnije v Cirknici hlapca Matija Germa doma iz Loža. Germ je pretečeni teden popival in popeval s harmoniko v gostilni pri Zabukovcu. Ko ga je prišel gospodarjev sin, kjer je Germ služil, iskat, da bi šel napajat in nakrmit domov živino, je omenjeni vstal ter odšel proti domu. Ko je prišel na pol pota, skočijo izza grmovja tri osebe in sicer en moški in dve ženski, kateri so začeli mlatiti po njem. Ker se jih ni mogel ubraniti, vzame nož ter začne mahati okoli sebe. Toda nesreča je hotela, da je eno žensko tako sunil z nožem, da je mrtva oblezala na tleh, druga je pa le malo ranjena. Šele potem je Germ spoznal, da so bili napadalci njegovi lastni sorodniki in sicer dve teti in stari oče, kateri so se z Germom radi neke civilne pravde vedno prepirali.

Topliške novlice. Knjiga tujcev kaže tudi v preteklem mesecu proti lanskemu letu znaten napredek. Obiskalo je do danes naše kopališče v letošnji sezoni 666 strank. Pomniti je, da pride nekateri z vso rodbino, broječo več oseb in vzame s seboj celo hišno ali kuharico. Potemtakem znaša število vseh tujcev z vojski vred nad 1000. Napredek od lani osorej je 192 strank. Samo prvi teden avgusta je zaznamovanih 119 prišlecev. More li biti boljši dokaz, kako se čimdalje bolj priznava dobrotni vpliv naših kopeli in jim daje prednost pred tujimi? Tako je prav in tako bi imelo biti. Ne le domovinska ljubezen, marveč tudi skrb za zdravje naj vsakega, ki gorkih kopeli potrebuje, napoti v dolenske Toplice. Nič ne pretiravamo, ako trdimo, da je topliški vrecel zanesljivo zdravilo za vse bolezni, v prvi vrsti za one, ki izvirajo iz prehlajenja. Mislite, da bi naši ljudje, ki so narveč ubogi in štedljivi, prihajali z vseh krajev k nam, tratit čas in novce, ako ne bi bili prepričani o izredni zdravilni moči naših toplic? Obče znano je, da pri nas topličar razen prijazne in cenjene postrežbe ter krasnih sprehodov ničesar ne najde, zabav nima na razpolago, a kar je prva in glavna reč: zdravje, to si s pridnim kopanjem zopet osvoji, ako vztraja in nam prehitro iz rok ne uide.

Neki zlovoljnež je bil nedavno vrgel med svet notico, da so Toplice brez pitne vode. Res, da je naš vodovod do kraja ponesrečen in ravno takrat, ko vode najbolj potrebujemo, suh in gluhi — na vsak način bo treba tu kaj storiti — a kdor je hotel vodo piti, se mu je preskrbela. Studencev v obližju ne manjka. Suša ni samo pri nas, temveč povsod pritiskala, po nekod so morali po 5 ur daleč po vodo. Večina naših gostov pa rajše sega po sveži pivi in čaši dolenjca, ki ga dobiš v izborni kvaliteti po gostilnah.

Zadnji čas je bilo tu mnogo odličnih oseb vseh slojev in krajev, zlasti višjih uradnikov. Naš gost je poslanec Pfeifer, ki marljivo nabira podatke o letošnji bedi uboge Dolenjske, dalje naš rojak deželni svetnik dr. Zamida z rodbino, dr. Maks Schescharg z Dunaja itd. Izmed čast duhovščine se koplje župnik Fr. Petek iz Korotana, duh. svetnik Saje, župnik Znidaršič. Včeraj je došel g. Tršar z Vrhnike „v žehto“. Vsak dan nova situacija: eden gre, drugi pride, a vsi odhajajo zadovoljnejši kakor so prišli, nekako pomlajeni, finejšega obličja, ličnejših potez, skratka: popolnoma prerajeni. Kdor misli še letos priti, nikar ne odlašaj, do konca avgusta je najugodnejši čas, pa tudi meseca septembra ni zamujeno.

Ta teden smo dobili izdatnega dežja, v petih procesijah smo ga prosili, ljudstvo je obupavalo. Po zadnji procesiji v „Dolenjo Stražo“, ki je bila velikanska, se nas je Bog usmilil in zemljo namočil. Suša je učinila tudi pri nas mnogo škode pri rastlinstvu.

Liberalno. Na francoskem mečejo z naj podobne Križanega iz sodnih dvoran. To so čisto stare, jako umetne in dragocene slike. Na več krajih so na prazna mesta začeli že obešati podobe revolucionarjev. Ta izprememba je prav v duhu liberalcev; kakšno bo pravosodje, si lahko mislimo, kadar bodo sodniki imeli pred očmi namestu podobe večnega Sodnika slike največjih lopovov, pred katerih složini se zgraša svetovna zgodovina. Ne čudnega, da »Slov. Narod« proslavlja Comba za taka dejanja. Pravna načela, ki jih opazujemo pri »Narodovcih«, se krijejo popolnoma z onimi francoskih sansculottov.

Grozen samomor v Sežani. Andrej Goljevšček, kramar z manufakturnim blagom v Sežani, doma iz Vipolž, si je končal življenje na uprav grozen način. Po obedu je bil odšel v svojo sobo, vzel britev ter si prerezal trebuh od ene strani do druge tako silno, da so mu vsa čreva visela ven. Prerezal si je tudi jetra in vranico, kakor so kasneje konstatovali v bolnišnici v Trstu. Ko so prihiteli domačini, nudil se jim je grozen prizor: Goljevšček je ležal ves v krvi. Nesrečnež si je trgjal čreva in je bil še toliko pri zavesti, da je kričal: „Hočem umreti!“ Prihitevši zdravnik ga je povezal kakor je mogel in ga dal odpeljati v bolnišnico v Trst. Pravi čudež je, da so ga pripeljali sem še živega. Ali bil je že pri kraju. Vendar so se zdravniki odločili za operacijo, seveda, brez vsake nade. — Vzrok tej grozni žalostni so bili baže prepiri v družini.

Kokoši imajo radi. V Smartnem pri Ljubljani se že dalj časa posestniki je-

zijo, da jim zmajka perutnina kar čez noč in sicer vedno večje število. Mislili so, da se klatijo lisice, dihurji in drugi taki štirinožni prijatelji perutnine in da ti odnašajo perutnino. Nastavljali so zanjke in pasti, a vse zastonj. Ker se jim je pa vendar preneumno zdelo so nekateri izmed njih nastavili čuvaje. Se tisto noč so dobili prijatelje kokoši in sicer ne štirinožne, ampak dvoonožne Martin Jerančič, hlapec, doma iz Most pri Ljubljani, Ana Novak, dekla, doma iz Zadobrove pri Ljubljani, in pa Franciška Presetnik, doma iz Smartna pri Ljubljani. Ta trojica je kradla perutnino in sicer je pokradla 25 parov piščancev, kokoši in petelinov raznim posestnikom ter poprodala. Posestniki so ovadili celo stvar orožnikom, kateri so celo kokošjo tatinsko druhal aretirali.

Iz Sore se nam piše: Anton Brce hoče, da bi ga ves svet tako poznal, kakor mi; zato si je izbral za glasilo „Slov. Narod“, list odpadnikov in izdajavcev. V tem nesramnem listu nam grozi, da nas bo tožil. Toži pa že zdaj vseprek. A naše ljudstvo si svojo sodbo o njem samo dela, in ni treba, da bi izvedelo šele iz Ljubljane ali iz Loke, kak poštenjak je Anton Brce. Ne mi, on se mora zagovarjati! Pove nam naj, kaj je vse prevz. g. knezoškofu obljubil, da je dobil sorsko župnijo! Kako je obljuboval, da se bo poboljšal, da bo pustil družbo liberalcev! Kako je sladko govoril, da je od presv. g. knezoškofa dobil še izredno osebno dobroto! In kaj je bilo prvo, kar je storil, ko je prišel sem? Da je prelomil dano besedo, da je izkušal takoj razdreti vse delo svojega prednika, da se je oklenil najbolj zagriženih liberalcev cele soresčine. O tem se naj Brce zagovarja; mi imamo pravico, to zahtevati od njega!

Redmašništva sta dné 31. avgusta prejela gg. Vladimir Prijatelj iz Novega mesta in Matej Sušelj iz Kočve.

Vojaški novinci pozvani bodo letos v aktivno službo dné 10. oktobra; — jednoletni prostovoljci in vsi novinci vojne mornarice, dalje nadomestni rezervisti pa 3. oktobra t. l. Pri nekaterih polkih — osobito bosniških — mora starejše moštvo služiti, dokler ne pridejo novinci, a se jim bo ta čas zaračunal kot orožna vaja. oziroma tudi za dve vaji. Podčastnikom, kateri ostanejo, da vežbajo novince - nadomestne rezerviste, se ta čas všteje za dve orožne vaji.

Čudna oporoka. Nedavno je umrla v Parizu neka čudna žena, Rusinja. V oporoki je določila 200.000 frankov onemu, ki se obveže, da bo na njenem grobu Pere Lechaise preživel celo leto in da ne bo govoril s nobenim drugim, nego z osebo, ki mu bo pri nesla dvakrat na dan hrano. Skrbeči mora, da bo gorela noč in dan luč na njenem grobu. Prvi, ki se je odločil, da vsprejme te pogoje, je izgubil v šestem mesecu pa meč ter je bil odveden v blaznico.

Od beneških Slovencev.

Koncem julija se je zaključilo šolsko leto v videmskem semenišču in dijaki so se razšli na počitnice. Vseh Slovencev je bilo v semenišču 31. Izmed teh je eden, g. V. Mi-

helič, doma iz Kokre na Kranjskem. Slov. bogoslovcev je samo eden dovršil študije in bil posvečen za mašnika. namreč č. g. Trepo iz Sedigle, zadnja postojanka ben. Slovencev, kjer o slovenščini ne bo več kmalu govora. V prejšnjih letih so se slovenski dijaki jako odlikovali v gimnaziji, ter bili prvi skoraj v vsakem razredu. Sedaj odličnjakov primanjkuje, najb. že ker elementarne šole doma nedostatno dovršujejo, dočim so se preje sploh vsi šolali v Čedadu, ter se tako lepše učili posebno italijanščine.

Znano je, da je rektor semenišča Slovenec iz Fojde (Fuedis) mons Pelizzo, jako podjeten mož, ki je prenovil semenišče in ga uredil popolnoma moderno. Mimo tega se zdaj pod njegovim nadzorstvom zida pomozno semenišče v Čedadu (Cividale), kamor bo prenesena nižja gimnazija, in kjer se bodeta vzdrževala za boljše ureditev študij tudi četrti in peti razred elementarnih šol. Na jesen se pa novo semenišče porabi kot letovišče za videmske semeniščnike, katerih je zdaj skupno (gimnazijcev in bogoslovcev) nekaj čez 400.

Naši slovenski dijaki se v pičlih prostih urah vadijo z veseljem in navdušenjem v slovenščini. Cez polovico jih je upisanih pri družbi sv. Mohora. Tudi razne druge knjige dobivajo na razpolaganje. To zanimanje za svoj lastni jezik je prav lepo in nadebudo znamenje. Moram dostaviti, da so nas svoje dni jako pisano gledali ter nas zaničevali; a zdaj ko se Slovenci ne sramujejo svoje narodnosti pred furlanskimi sošolci, jih nobeden ne draži in ne zaničuje. In tako je prav!

Šentpeterski Slovenci zidajo vrh prekrasnega Matajurja (1643 m.) malo kapelico ob vznožju velikanskega spomenika, ki so ga postavile Zveličarju vse beneške škofije začetkom XX. stoletja. Kapela je bila že v načrtu spomenika, a denarjev ni bilo; Slovenci so si jo omislili sami in bo slovesno blagoslovljena dne 5. septembra t. l. —

Letina je zelo lepo kazala; a suša je že precej škode napravila tu in tam, dasi ni mnogo odkar je deževalo. Zgoče solnce in suh veter tekmujeta, kde preje zemljo posuši. —

Zadnje čase smo tudi imeli nekaj nesreč v različnih krajih ben. Slovenije; tako n. pr. enega je strela ubila, druga dva sta prišla nesrečno vsak pod svoj voz. —

V Reziji so dobili novega kaplana, furlanskega novomašnika. —

Pred tednom dni si je ogledal Veliko jama pri Trčmunu znani prazgodovinar prof. Gherardini. Omenjena jama je bilo precej komodno prazgodovinsko selišče neolitške dobe, kakor se jasno vidi iz starinskih ostankov. O tem več svoječasno.

Za smeh in kratek čas.

Rešitev uganke z nagrado.

Uganka pomeni: srce. Rešilo jo je veliko število naročnikov. Izreban pa je bil Jožef Vidic v Gornjem Gradišču šte. 21, pošta Št. Jernej na Dolenjskem, ki je svojo rešitev prijavil tako - le:

Srce radostno mi je zaigralo, ko je uganko Vašo čudno bralo. Kako se bo vzradostilo šele tedaj, če bo obetane nagrade kaj.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 8. septembra 1904.

Loterijske srečke.

Dunaj,	13. avgusta	77	16	34	21	37
Gradec,	13. avgusta	70	78	28	66	58
Trst,	6. avgusta	80	38	46	81	77
Linc,	6. avgusta	62	5	42	90	44

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
šipka Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Zastonj in franko

dobi vsakdo moj najnovejši veliki cenik z
900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in
srebrnine po izvirnih tovarniških cenah.
1865 b Tovarniška zaloga ur 6-1
Maks Böhnel, urar
Dunaj IV. Margarethenstr. 38P.
Založnik c. kr. državnih uradnikov.
Trgovina ustanovljena leta 1840. Odklikovana
z Grand Prix in zlato svetinjo Pariz 1904.

Posestvo naprodaj.

Hiša z gostilno, tudi s prodajo žganja (edina v
vasi), s prodajalnico in tračko, 12 birnov posejanja,
dva orala travnikov in štiri orale gozda; cena z vso
opravo 4.400 glid. Proda se tudi hiša sama. — Več
pove **Jožef Sučič** na Bistrici, pošta Št. Jakob v
Rožni dolini na Koroškem. 1221 D 3-3

V najem se daje oziroma tudi pod ugodnimi
pogoji **proda** 1187 D 3-3

mlin z gospodarskim poslopjem

v zelo pripravnem kraju. Več se poižve pri **Matiji**
Rozman, p. Tupaliče.

Doktorja Trnkóczya 62 12-9
kranjski redilni prašek
za prašiče

Medalja

iz Pariza 1903.

Je prejel v Londonu, Parizu in
Bilnu 1903 najvišje odlikovanje

„Grand prix“

dalje tisoče zahvalnih pism,
tudi uradno potrjenih.
Ta primesek krmi se daje
tudi že pujskom in se dose-
že žnjim največja teža.

1 zavoj stane 50 v.
in se dobi pri
trgovcih.

Po pošti 5 zavojev iz
lekarne Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko.

Motori

Patent Adam so naj-
cenejši gonilna moč
za kmetijstvo, —
obrtije, mlino, žage,
katerim voda pri-
manjkuje; čez 4000

kom. že v rabi, kurjača ni treba, stroški
4 do 5 vin. za konjsko moč. 160 D 12-9

Klepalnik za kóse, cena 8 K za kom.

Nutrin redilna štupa za živino; 1 kilogr.
6 K se dobi v zalogi za poljedelske stroje

Fran Zeman

Ljubljana, Poljanska cesta šte. 24.

243 D 12

Kdor si želi dobro zane-
sljivo pravo švicarsko uro
za pošteno ceno, obrne naj
se ali zahteva cenik od daleč
na okrog dobro poznane
dolgo let obstoječe tvrdke

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in sre-
brnino, koleci in šivalnimi stroji
delničar družbe prvih tovarn ur
„Union“ v Ženevi in Bilu in Svici
zalagatelj o. k. doljenjske železnice

v Ljubljani, Prešernove ulice
nasproti francišk. samostana

Filijalka!
Glavni trg nasproti rotovžu.
Geniki zastonj in poštine prosti.

Čevlji glid. 1-30 le radi velike zaloge
1 par za gospode, en
par za dame, en par za deklice, en par za otroke,
modni čevlji, zelo prijetna nošnja, lepa oblika in
uporabljivi v vsaki hiši. Vsi štirje pari glid. 1-30.
V zalogi v vseh velikostih. Pošilja se proti povzetju
Zamena dovoljena. Poleg tega se prodajajo po čudo-
vito nizki ceni čevlji vseh vrst do najčnejše kako-
vosti. — Uvoz in izvoz **Eberson**, Dunaj VI.3,
Kaiserstr. 115 P 260. — Razprodajalci se iščejo. —
1081 D 5-4 Ceniki zastonj.

Trgovina z železnilno
Valentin Golob

(prej Andr. Drušković)

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priporoča veliko zalogo razne železnine: kuhin-
ske posode, robe iz kositarja, zalivače, žetarje, kon-
vice za mleko itd.; štedilnike, stavbne potrebščine,
železniške šinje, nosilke, roman in portland cement,
poljedelske stroje. 604 6 5

Velika zaloga tehtnic, uteži in meril,
mesoreznic, plaht za vozove in pristno
pozlačenih

nagrobnih križev.

Edina prodaja najboljših „Kron-
diamant“ kosā z garancijo za
vsaki komad:

Dolgost cm 70 75 80 85
Cena K 2'40 2'60 2'80 3'—

574 D 10-6

Zarezane strešnike
vštrčne (Strangfalzziegel) in francoske
(gepresste Falzziegel)

zidarsko opeko
cement roman in portland
glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak

šamotne in cementne, kot vse drugo
stavbinsko blago ponudijo po najnižjih
cenah v poljubnih množinah

F. P. VIDIC & Comp.
LJUBLJANA.

Najnižje cenc. Največji izbor.

Skrbno izdelovani

Preobleke Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

80 D 9

Pri nakupovanju
 = suknenega =
 in manufakturnega
 = blaga =
 se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice števil. 4.
 196 D 12-9
 Velika zaloga suknenih ostankov

349 D 20-12

Samo

6 dni!

Havre - New - York

vozilo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
 Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

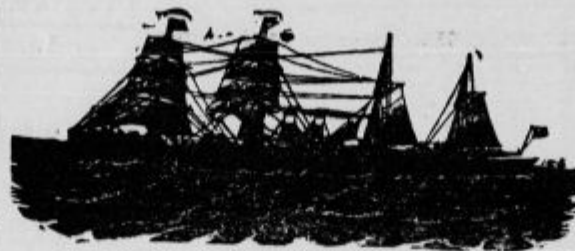
Pariz in Havre v Ameriko.

Znižane cene!

Veljavne vozne liste in brezpl. pojasnila daje edino
 oblastveno potrjeva potovalna pisarna

ED. ŠMARDA

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
 blizu znane gostilne pri „Figovcu“.

Gold. 70 - za železnico in barko

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo. Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah števil. 41, od južnega kolodvora na desno. 35 D 16-5

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

„RED-STAR-LINE“
Rdeča zvezda

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
 Philadelphia.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registr. zadruga z neomejenim poročtvom
 v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice
 obrestuje hranilne vloge po
 23 D 24-16 **4 1/2 %**
 brez odbitka rentnega davka, katerega le-ta posojilnica sama za vložnike plačuje.
 Uradne ure od 8.-12. in od 3.-4. ure popoldne.
 Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom poštno-hranilničnega urada. Stanje rezervnega zaklada K 98.238.41.
 - Varnost hranilnih vlog je tudi zagotovljena po zadrugnikih.
 Upravno premoženje Kmetske posojilnice znaša 5,245.845.40, stanje hranilnih vlog K 5,089.883.14.
 Denarni promet K 23,806.306.40.
 Poštno-hranilničnega urada št. 828.406.

FR. STUPICA, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 1

v Ančnikovi hiši poleg Figovca

priporoča slamoreznilce, mlatičnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega 676 D izdelka. 14-9

Dalje: Sesalke za vodo in gnojnico, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavo vode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjske oprave, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavec. - Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje, ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špecerijskega blaga.

Zboljšana električna žepna svetilka!

En pritisk s prstom in zasveti se krasna električna luč. Brez vsake nevarnosti! Svetiloba močna 2 1/2 volta. Sveti ob vetru in nevihti, solnca in dežju.

1 kompl. elektr. žepna svetilka 3 K, s povečevalno lečo 4 K, dopolnilna baterija 1 K. 1355 D 6-1

Pozor! Ne kupujte slabih ponarejenih predmetov. Jamčimo za trimesečno svetilo, predno treba nadomestiti baterije. Edini popoln sistem. Raspošilja proti potrošju elektr. manufakturna F. SCHWARTZ, Dunaj IX.4 Sochschim-merigasse 23.M. mesana.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19, v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju:

a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 v., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;

b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. 28 D 12-8

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovencl pristopajte k domači zavarovalnici!

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland - cementa in peska

Streba prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in lahkejša
streha, kakor iz vsake
druge vrste strešnih opek
iz ilovice. 1012 D 12-5

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

IVAN OSEL ročni kovač (Zeugschmied)
v Kamni gorici, Gorenjsko,
sprejme takoj 1220 D 3-3
pomočnika in učenca.

Ponudbe naj se pošiljajo pod zgoraj navede-
nim naslovom.

Naznanim uljudno,
da je ravno izšel moj
veliki cenik s čez
600 podobami, kate-
rega razpošiljam za-
stoj in prosto poš-
tine. — Ker razpo-
šiljam svoje blago po
celem svetu, je dokaz,
da je moje blago res
fino, cene nizke, po-
strežba poštna, in
se zategadel vsak za-
nesljivo naj obrne do moje tvrdke.

Z velespoštovanjem 779 D 16-8

H. SUTTNER

urar in zalagatelj društva c. kr. avstrijskih
uradnikov v Kranju. (Kralnburg).

Prva kranjska
z vodno silo in turbino

delujoča

tovarna stolov

tvrdke FR. ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,
priporoča sl. občinstvu, prečast. duhov-
ščini, imejteljem in predstojnikom za-
vodov in šol, krčmarjem in kavarnar-
jem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem
itd. itd. natančno in trpežno izvršene
**stole, naslonjače, fotelje, vrtno
stole, gugalnike itd.** po kar naj-
bolj nizki ceni. Blago je iz trdega iz-
branega lesa, poljubno likano ali v nar-
avni boji imitirano.

*Največja zaloga stolov, naslonjačev in gu-
galnikov iz treja.*

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike
z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika
blaga in cene, zastoj in franko.
Naročevalcem na debelo dovoli se
znaten popust. 1356 D 12 1

UČENCA

za čevljarški obrt sprej-
me takoj **Franc Primo-
žič**, čevljarški mojster v
Škofji Loki, Spodnji trg
št. 76. 1285 D 2-2

**4 mizarške
pomočnike**

sprejme takoj v trajno
delo **Ivan Mihelič**, mi-
zarski mojster v Bovu,
Goriško. 1286 D 2-2

Kraljestvo Saško
Technikum Halbnichen

Višje učilišče za stroje
in elektro-inženere,
tehniške in poslovodje.

Prospekti
zastonj

1218 D 6-2

Zahtevajte pri nakupu

702 D 7

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko jelen.

Varstvena znamka.

Ono je

zajamčeno čisto lu brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo
imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno
znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Ljubljana

Pred škofljo 3

Josip Kordin

priporoča

Ljubljana

Pred škofljo 3

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete; veli-
kanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih
semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro
zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste
solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen, po
nizkih cenah.

159 D 12-10

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.